kuifje
RAFILIO IN "DE DODENDE STEEN"
Nr 13
40e jaargang
HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR
CINEMA
DUNE
BRUCE J. HAWKER
PRESS GANG
40F-NEDERLAND f 2,25.
26-3-85

CASSETTE-LABELS: EEN BAND DIE NOOIT BREEKT

De eerste pick-up in huis, de eerste radio, de eerste koelkast, de eerste TV: we hebben het allemaal niet meegemaakt. Maar wel de eerste cassetterecorder. Die was er eind jaren zestig. Wat een evenement. Taal kon nu direkt worden uitgespuwd. De tijdrovende weg via de arm en de pen naar het papier werd overbodig. Geluid in de huiskamer beperkte zich niet langer meer tot een aan- en uitknop. De cassetterecorder haalde het met lengten op de bandopnemer wat het onmiddellijke praktische gebruik betrof. Je kon de muziek altijd en overal beheersen, registreren, haar omvormen, dooreenmixen. Geluid werd bespeelbaar.

Waarom buitte de muziekbusiness dat niet uit? Er werd geprobeerd, natuurlijk, om de plaat door de cassette te laten verdringen. Er werd naar middelen gezocht om de verkoop te stimuleren. Lagere prijs, technische kwaliteit, kunstvoorwerp: ze faalden allemaal. En omdat inventiviteit niet de sterkste kant van de zakenwereld is — gewoon het «inspelen op» bepaalt daar de handeling — wachtte men op een nieuw objekt om een uitbuitingsoffensief te lanceren. Dat objekt kwam er met de compact-disc, maar *«that's something completely different»*. De cassette bleef in de schaduw van de plaat staan. Alleen vlotverkopende LP's verschenen op cassette en daar bleef het bij.

En toen verscheen Malcolm MacLaren en die verkocht veiligheidsspelden verpakt in een ideologie: anarchie. Punkbands vonden de platenindustrie te misselijk om er zich in te storten — behalve de supergroepen die hun slogans tegen grof geld verkochten —, dus begonnen ze met het opzetten van een eigen platenlabel of, wat nog goedkoper was, met het uitbrengen van hun produkten op cassette. De gevestigde instellingen werden vervangen door eigen beheer. Deels uit noodzaak — geen enkele platenfirma kon die stortvloed van punkgroepen de baas en niemand had dan ook enig benul van hun kommerciële waarde — deels uit opportunisme, wij doen het lekker anders, deels uit overtuiging, een nieuwe vorm van kommunikatie. Bij de aanvang gebeurden de opnamen en de verspreiding ervan heel plaatselijk. Maar broeders in de strijd tegen de vervlakking vonden elkaar, zodat een ernstiger organisatie- en verdelingsnet noodzakelijk werd.

Het opnieuw stijgend belang van de cassette ging natuurlijk niet onopgemerkt voorbij aan de Fagin van de popmuziek, juist ja, Malcolm MacLaren. Met zijn nieuwe protégés, Johnny Rotten was ongehoorzaam en liet daardoor The Sex Pistols schreeuwloos achter, trachtte MacLaren een dubbelslag te slaan. De nieuwe etnische ritmes gekoppeld aan een nieuw medium. Het eerste volwaardige produkt van BowWowWow **Flip Pack Pop**, met acht songs, verscheen uitsluitend op cassette. Deze keer een misrekening van MacLaren. Het nieuwe medium leende zich niet voor massakonsumptie. *Your cassette pet* werd snel een platengroep en alleen sommige Independents zouden zich voortaan nog aan de cassette als enig verspreidingsmiddel wagen. Les Disques de Crépuscule en Red Flame om er twee te noemen.

Ondertussen was eveneens eind jaren zestig als nakomeling van de Pop(ular) Art en Flexus een andere vorm van kunst en kommunikatie begonnen. Onder het motto «stuur ook eens een taartje op» werden allerlei kunst- en dagelijkse voorwerpen per post verzonden. Die bereikten dan in allerlei stadia van ontbinding en opwinding gelijkgezinde geesten. Door deze mail-art ontstond een netwerk van korrespondentiegenoten over heel de wereld. Naast kunst werden ook boodschappen verstuurd: informatiebrochures, posters, boeken, platen en uiteindelijk, dat allemaal in één, de cassette. De cassette werd het ideale kommunikatiemiddel en een mogelijkheid tot «Gesammtkunst»: auditief, visueel, tastbaar. Het adressenbestand van de mail-art-penvrienden groeide geleidelijk naar een onderlinge band en bond: **Netwerk.**

Netwerk is de naam van een alternatief circuit dat bestaat uit een aantal kreatieve individuen en groepen, verspreid over de aardbol, die elkaar helpen in het uitwisselen van informatie en dokumentatie. Het klinkt een beetje vrijmetselaarachtig, maar buiten het feit dat **Netwerk** draait rond een specifieke kring van mensen zijn geen bepaalde codes of vereisten nodig om het **Netwerk** mee te helpen uitbouwen. Natuurlijk worden los van het **Netwerk** nog heel was cassettes uitgebracht die via andere kanalen verdeeld worden. Het **Netwerk** is geen kommerciëel circuit, maar een non-profit, ongeschreven en ongestruktureerde organisatie. Je maakt een cassette en die wordt dan meestal geruild. Je kunt ook cassettes kopen natuurlijk, maar dan dient de opbrengst gewoon om de onkosten te dekken. Het systeem is eenvoudig, je wordt ingelicht door diverse fanzines en tijdschriften, je hebt maar één mastertape nodig en afhankelijk van de vraag kopiëer je onbeperkt. Zo kun je op een relatief goedkope manier een aantal interessante zaken in huis krijgen.

Want wat staat er op zo'n cassette? Dat gaat van gewone mainstream-pop via elektronische muziek tot avant-garde; of ordinaire geluiden: een straat in New York, een toon om ratten te lokken of het aanpraten van een politiek standpunt. Het aanbod is dus divers. Biedt dat toch geen mogelijkheid om dit kommerciëel uit te baten? Vanzelfsprekend is er interesse van vooral de kleinere onafhankelijke platenlabels. Zij krijgen zodoende een goed en goedkoop overzicht van wat leeft aan de grond. Een specialisatiewinkel in cassettes faalde echter in België, in Nederland blijft hij overeind. Een aantal professionele cassette-labels, ROIR & Kassetto-Fix, schijnen van hun inkomsten te kunnen overleven, maar dat is zeker niet de algemene regel en ook niet de bedoeling. Gebrek aan belangstelling van de media — alleen **Vinyl** als tijdschrift en de **VPRO** als radio besteden regelmatig aandacht aan het fenomeen, maar anders is men aangewezen op sporadische publikatie en een aantal vrije radio's, al of niet gespecialiseerd in cassettes — en drempelvrees van het grote publiek — schrik voor de slechte kwaliteit en de moeilijke handelbaarheid, bv. voor dj's die niet direkt het gewenste nummer kunnen lokaliseren — geven de cassette en de wereld erachter nog een beetje het aanzicht van een undergroundkultuur.

Een broeiende undergroundscène overigens, dikwijls gekoppeld aan het live brengen van performances of tentoonstellingen. Een bloeiende undergroundscène, begin vorig jaar waren er in Nederland alleen al 87 cassette-labels. Een boeiende undergroundscène waarbij de aandacht inderdaad niet alleen naar de inhoud van het produkt gaat, maar tevens naar de presentatie. Bijvoorbeeld een verpakking in bruin papier, een jute zakje, een filmblikje of een bouwdoosje van een modelvliegtuig. Het mooiste produkt blijft een groen geschubd doosje waarbij op de cassette klanken nauwelijks hoorbaar veranderen. Het geheel heet lörmungandur en die naam verwijst naar de wereldslang uit de Germaans mythologie die de aarde omvatte. Met een netwerk van schubben als het ware.

Ronald Grossey

(met dank aan Het Magische Theater en Vinyl voor de informatie)

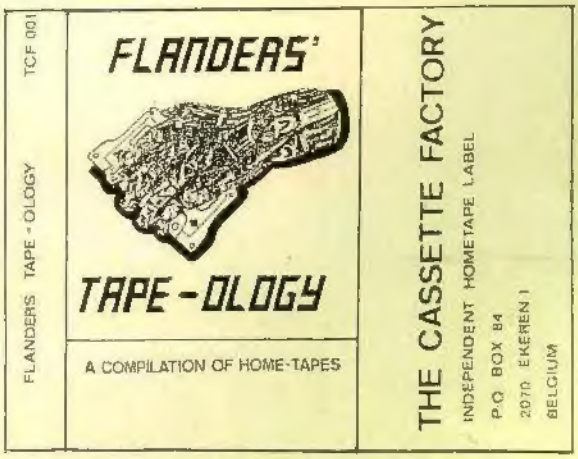

Bruce J. Hawker

SAMENVATTING: Bruce heeft Pablo en Rawena, het mooie zigeunerinnetje, uit handen van de Press Gang gered. De zeelui steken het vuur aan het huis van de pest, maar plots worden ze aangevallen door zwermen ratten...

SLA OM

WEG HIER... DEZE WIJK IS ONGEZOND... ALS DE PRESS GANG MIJN SPOOR VINDT...

OP HETZELFDE MOMENT DRIJFT DE SKULL DE NIEUWE "REKRUTEN" VAN DE ROYAL NAVY NAAR DE KADE WAAR DE SLOEPEN WACHTEN.
KRETEN, GEHUIL, WANHOOP...
WE HEBBEN ER VIJFENTWINTIG, SIR... WE KUNNEN TERUG NAAR DE "THUNDER"... DAAR ZULLEN WE ALLAN EN STONE VERZORGEN...
JE REKENT SLECHT, MISTER SHOWELL! IK HEB ER ZESENTWINTIG NODIG EN NIET ÉÉN MINDER! NIET EEN MINDER!

IK BEN DIE ZESENTWINTIGSTE IETS VERSCHULDIGD... EEN SCHULD DIE PAS INGELOST WORDT MET EEN LANGZAME DOOD EN...
DE ZIGEUNERS MOETEN INMIDDELS VER WEG ZIJN, SIR! DAT TUIG HEEFT OVERAL HELPERS HIER! WILT U DE HELE HAVEN SLOPEN OM ZE TE VINDEN?

HIJ IS GEEN ZIGEUNER, MISTER SHOWELL! EN DAT TUIG ZOU IEDEREEN VERRADEN, BEHALVE HUN EIGEN VOLK! WE ZOEKEN VERDER... IK WIL HEM VINDEN!

BRRR... IJSKOUD! MAAR IK HEB MISSCHIEN MEER KANS ALS IK NAAR DE ANDERE KADE ZWEM...

HÉ!

DEZE OUWE BEKENT DAT ZE EEN JONGE BLONDE MAN VERZORGD HEEFT!
DAT IS HEM! HIJ IS GEWOND? WAAR IS HIJ HEEN? ANTWOORD, ALS JE LEVEN JE LIEF IS!

IK WEET ER NIETS VAN... NIETS! HET WAS STOM VAN HEM TE GAAN ZWEMMEN MET DIE VERWONDINGEN... MAAR JONGELUI ZIJN VAAK ZO ONVOORZICHTIG!

BEGREPEN, OUDJE... HAHA!

DE SLOEP! SNEL!

SIR! DAAR!...
VERVLOEKT! DE SLOEP DUIKEN!

HIJ IS VERDWENEN, SIR... GEPOKEN... OF LOODRECHT GE-ZONKEN..
NIEMAND BEWEGEN! HIJ MOET AAN DE OPPERVLAKTE KOMEN, OF...

HÉ! WAT IS DAT?

SLA OM

Bruce J. Hawker

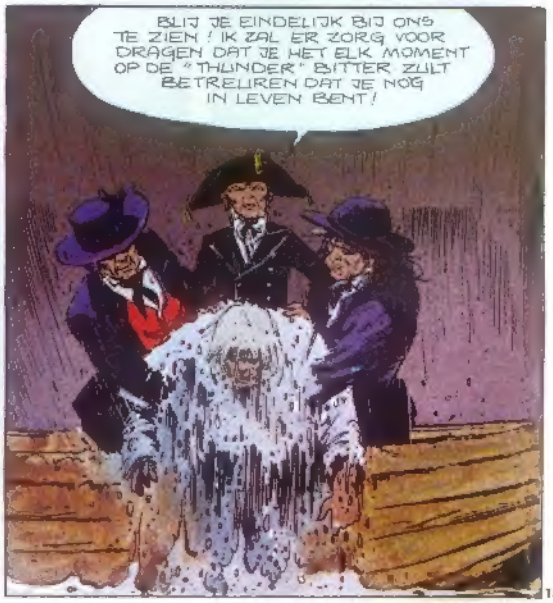

1. TEGEN HET EIND VAN DE 17de EEUW WERD DE NAVY VERDEELD IN DRIE VLOTEN: DE RODE, DE WITTE EN DE BLAUWE.

wordt vervolgd

In de sterrennacht vertelt prinses Irulan, de dochter van Keizer Shaddam IV, ons over een lang vervlogen tijd, waarin krijgers en tovenaressen, prinsen en barbaarse diktators vochten om de macht en de wonderbaarlijkste voorspelling bleek uit te komen. Wij zijn in het jaar 10191, in het sterrenstelsel Canopus, bestaande uit vier planeten: Kaitan, Caladan, Geidi Prima en Arakis.

Arakis, beter bekend onder de naam DUNE («DUIN»), is een woestijnachtige, rotsachtige wereld, waar het geheimzinnige volk der Vrijmans leeft. In deze zandige wereld, waar het krioelt van de reusachtige wormen, begint de sage van Paul Atreides, de DUIN messias...

De «specie», het kruid der kruiden, is de enige natuurlijke rijkdom van deze dorre planeet, en die specie moet ook nog bevochten worden op de geduchte zandwormen. Waarom wekt ze zoveel hebzucht? Eenvoudig omdat ze speciale krachten verschaft die het Gilde der Ruimtepiloten gebruikt om in tijd en ruimte te kunnen reizen... De situatie op Duin is onhoudbaar geworden. Keizer Shaddam IV geeft hertog Leto Atreides bevel Duin te veroveren en baron Harkonnen te verjagen. Die laatste doet alsof hij zich terugtrekt voor zijn vijand, maar met de steun van de keizerlijke troepen en door verraad wint hij aan kracht en verslaat de troepen van hertog Leto, die in de strijd sneuvelt. Zijn zoon Paul en zijn concubine Vrouwe Jessica vluchten de woestijn in, waar ze worden opgenomen door de Vrijmans. Paul, die duidelijk over speciale gaven beschikt, gaat een bondgenootschap aan met de Vrijmans, van wie hij de leider wordt onder de gewijde naam «Muad'dib». Dan gaat hij proberen de troon die hem rechtens toekomt te heroveren. Een bloedig tweegevecht plaatst hem tegenover Feyd Rautha uit het geslacht Harkonnen, een tweegevecht dat het lot van Duin zal beslissen...

12 JAAR WACHTEN...

In 1963 verscheen het eerste deel van de roman DUIN in feuilletonvorm in het beroemde tijdschrift ANALOG dat geleid werd door John W. Campbell, dezelfde Campbell die al vanaf 1939 het Amerikaanse publiek had doen kennismaken met grote auteurs als Isaac Asimov en A.E. Van Vogt. In 1969 neemt de producer Arthur P. Jacobs (die niets te maken heeft met onze Edgar P. Jacobs), aan wie we de suksesvolle «Apenplaneet» danken, een optie op de filmrechten van DUIN, dat elk jaar populairder wordt. Helaas sterft Jacobs in 1973, vóór hij zijn plan heeft

DUIN

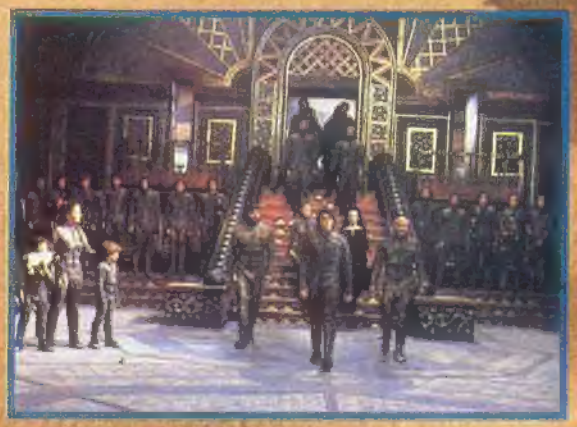

kunnen verwezenlijken. In 1975 neemt de Argentijnse, in Parijs wonende filmer Alexandro Jodorowski de fakkel over met de striptekenaar Moeblus (alias Jean Giraud); hij ontwerpt kostuums en decors en neemt zelfs Salvador Dali aan voor de rol van Keizer. Helaas moet hij van het plan afzien wegens gebrek aan financiële middelen, want de bazen in Hollywood hebben weinig vertrouwen in een Amerikaans onderwerp dat zo vereuropeaniseerd wordt... Maar de revanche volgt: het is een Europeaan die het plan weer terugbrengt naar de U.S.A. Dino de Laurentiis, die niet in zijn eerste mislukking gebleven is (hij verwoeste vakkundig de mythes van King Kong en Flash Gordon), maar behoorlijk is teruggekomen met zijn recente Conan-reeks, vertrouwt aan zijn dochter Rafaella de zorg voor de produktie van DUIN toe.

Hun uiteindelijke keus wordt de regisseur David Lynch, zeker niet de eerste de beste, want hij haalde zowel in de VS als in Europa suksessen met zijn ELEPHANT MAN!
Frank Herbert is blij verrast. Hij heeft inmiddels vier vervolgen aan zijn roman gebreid; het boek werd een wereldseller en een van de grote klassieken van de hedendaagse SF...

ZWARE OPNAMEN

DUIN, van tevoren al te beschouwen als het filmevenement van 1985, is onder zware omstandigheden gedraaid. De opnamen begonnen op 30 maart in 1983 in Mexico en eindigden op 8 september van dat jaar. Er waren voortdurend drie ploegen en later vier aan het werk, in totaal duizend Mexicaanse, Europese en Amerikaanse medewerkers. De studioproduktie, die heel wat ingewikkeld werk met maquettes en speciale effekten met zich meebracht, duurde tot februari 1984.

Het grootste deel van de «echte» opnamen werd gemaakt in de Churubusco-studio's.
«Mexico was het enige land ter wereld waar we konden beschikken over acht platforms van zulke afmetingen», verklaarde Rafaella de Laurentiis. «Bovendien was de woestijn maar 90 minuten rijden. En daarbij zijn de plaatselijke technici op elk gebied uitstekend.»
Toch werden de opnamen een voortdurende beproeving: het klimaat, de hoogte en de luchtvervuiling richtten schade aan, nog verergerd door allerlei kleinere ongemakken: de trage douane, storingen in de telefoon en de elektriciteit...
Wat de buitenopnamen betreft, vooral in de woestijn van Samalayuca of in Las Aguilas, een oude vulkaan die de plaatselijke bevolking in een vulnisbelt heeft veranderd, die waren verschrikkelijk. De technici en spelers moesten chirurgenmaskers en speciale brillen dragen, en nog konden ze zich niet helemaal beschermen tegen het stof dat overal indrong. «Als we terugkwamen in ons hotel», zegt David Lynch, «zagen we eruit als een stelletje vagebonden.»

Dunny

TECHNISCHE KAART

Produktie: D. en R. de Laurentiis
Uitgebracht door CIV
Scenario en regie: David Lynch
naar de roman van Frank Herbert
Kamera: Freddie Francis
Muziek: Toto/Brian Eno (Polydor divisie Polygram)
Speciale effekten: Kit West, Alfred Whitlock en Carlo Rambaldi
Spelers: Kyle MacLachlan (Paul Atreides)
Francesca Annis (Vrouwe Jessica)
José Ferrer (Keizer Shaddam IV)
Jürgen Prochnow (Hertog Leto)
Sting (Feyd Rautha Harkonnen)
Max von Sydow

DOMMEL

DUPA

ER WORDT OVERAL GEPRAAT OVER MIJN NIEUWE ALBUM "HET PRATENDE BLIK"... HAAST JE NAAR JE BOEKHANDELAAR!

WAT ME HET MEEST ERGERT IS DIE BELACHELIJKE KLEUR VAN JE STAART.

GEEL... STEL JE VOOR...

SLECHT GEPLAATS... NET ZO DIK ALS JEZELF... VOL MET HAAR... EN GEEL...
WAT IS ER NOU MIS MET MIJN STAART ?

IK ZEG NIET DAT JE HEM MOET LATEN COUPEREN, MAAR...
OEF...

... PROBEER EENS WAT... LAAT JE FANTASIE EENS WERKEN... VERANDER ER IETS AAN...
VERVEN MISSCHIEN ? WEET IK HET ?

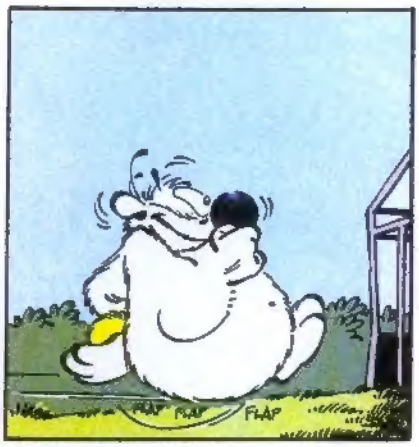
FLAP FLAP FLAP

RAAK.

ZO BETER ?

AAAHH

Aan Like-Free is geen cafeïne toegevoegd, omdat dat nergens voor nodig is. Like-Free Cola dus: echte cola zonder cafeïne. Dat moet je niet zomaar geloven. Dat moet je ijskoud proberen.

LIKE-FREE COLA. LEKKER ZONDER CAFEINE.

Like-Free Cola is a product of the Seven-Up Company

MERMOZ

Er was een tijd dat stripauteurs en -uitgevers verwoede pogingen ondernamen om toch maar aan te tonen dat strips ook een «opvoedende waarde» konden hebben. Welke precies was niet zo meteen duidelijk (en is dat ook nooit geworden...), maar getekende biografieën van zogenaamd belangrijke personen boden een hoop voordelen. Om te beginnen vereisten ze, als je het enigszins schrander aanpakte, geen omvangrijke intellektuele inspanning van de makers. Alle mogelijke denkwerk werd angstvallig en stelselmatig vermeden. Een encyclopedie volstond bij wijze van spreken als dokumentatiemateriaal. Op de koop toe kon je ook nog beweren dat deze «historische strips» *in de geschiedenisles gebruikt konden worden.*

Het is dan ook geen wonder dat de geschiedenis gedoemd is zich te herhalen... Wie zich aan de hand van deze produkten een beeld van het verleden kan vormen is ofwel een genie, ofwel een masochist. Omdat ik geen van beiden ben heb ik me met groeiend ongeloof, en op de duur knikkebollend, door de 60 volgetekende (en ik bedoel **vol**getekende...) platen van «Mermoz» geploegd. Misschien is dit album een handig naslagwerk. Misschien... Want ik heb niet de moeite genomen alle gegevens op hun juistheid na te trekken. Maar over de mens Mermoz leert het album mij geen moer. Mij interesseert het niet in de eerste plaats wanneer, in hoeveel tijd en met welk type vliegtuig Mermoz over de Andes vloog — en ik geloof ook niet dat de strip het meest geschikte medium is om dit soort informatie te verstrekken — maar wel wat de man ertoe aanzette keer op keer vrijwillig zijn leven in gevaar te brengen, om maar iets te noemen.

«Tekenend voor die tijd», hoor ik u zeggen, en «Vergeet niet dat die strip 30 jaar oud is». Dat vergeet ik niet. Maar 30 jaar geleden slaagden andere stripauteurs er wél in levende figuren op papier te zetten, slaagden andere auteurs er wél in boeiende verhalen te maken die nog altijd best genietbaar zijn (ik denk alleen nog maar — los uit het vuistje — aan Prince Valiant en The Spirit...) en 30 jaar na datum zijn de auteurs van «Mermoz» er nog niet in geslaagd iets meer te scheppen dan tweedimensionale karikaturen. Het zal dus ook wel een beetje aan hen liggen. Afgezien daarvan is «Mermoz» natuurlijk wel een leuk album voor nostalgen, verzamelaars en fanaten. Maar met de strip van de jaren 80 heeft het niks meer te maken. En dat is absoluut geen verwijt, gewoon een vaststelling.

Geschiedenis in beeldverhalen - 15
MERMOZ
Hubinon/Charlier
Uitg. Dupuis

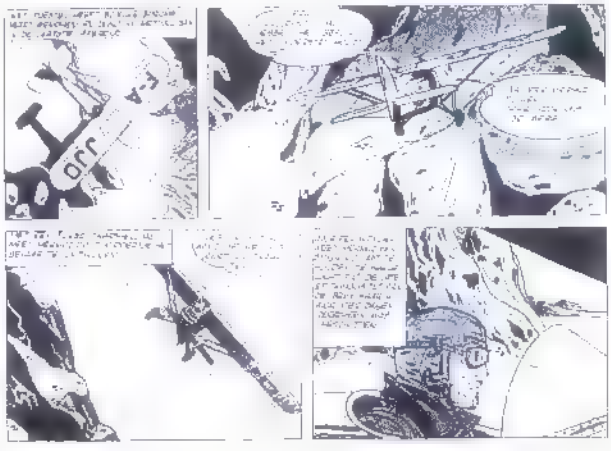

plato, friebel en guitepuit

RENAUD
DIDGÉ

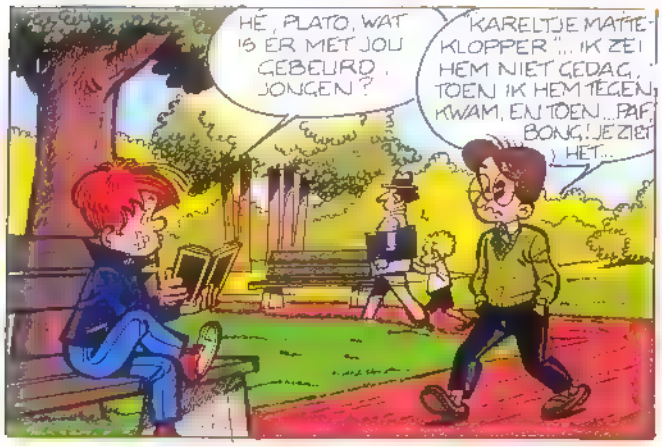

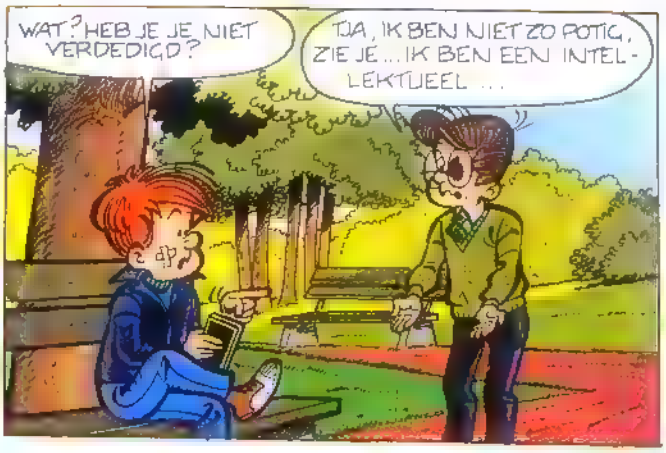

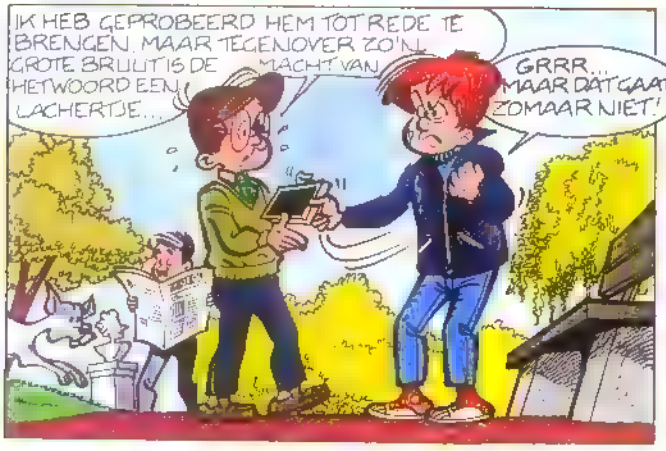

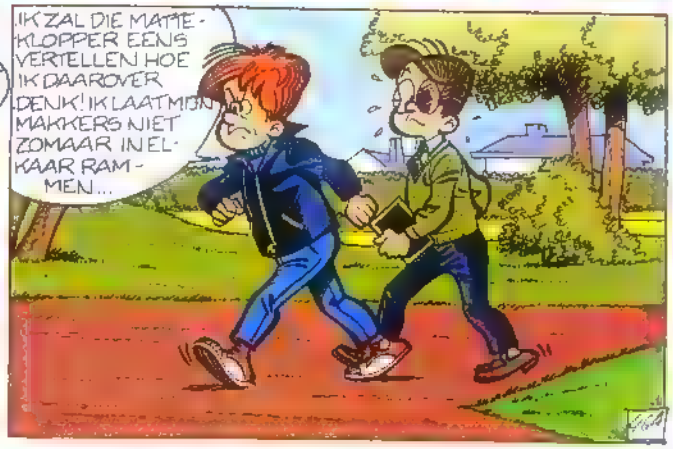

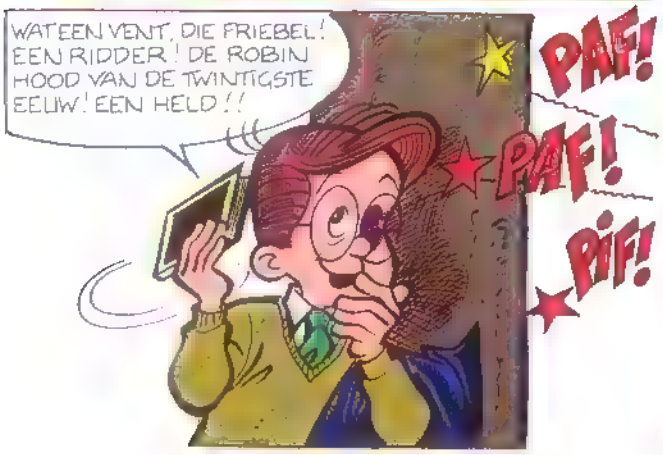

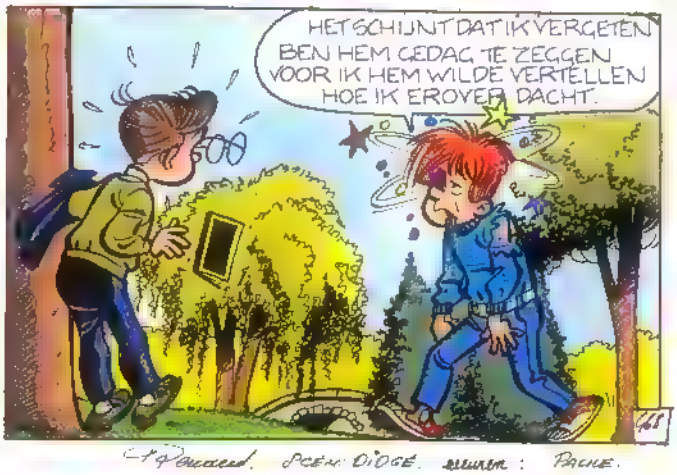

POEM: DIDGÉ. MUURM: PACHE.

CHICK BILL

SAMENVATTING: Chick heeft zijn vrienden weergevonden en samen zijn ze weer op weg. Chick heeft weliswaar het plan verloren, maar gelukkig kent hij de reisweg uit het hoofd...

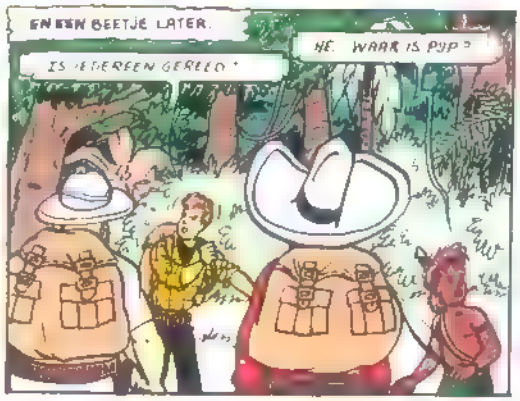

SLA OM

CHICK BILL

TIBET

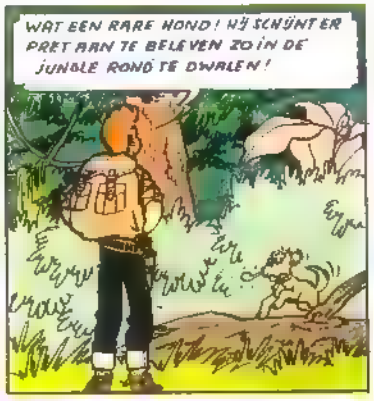

DAT VAN DIE KANT KOMEN...

HE, LUISTER.. MEN HOORT NIETS MEER !
ALS MEN NIETS MEER HOORT, VERTEL ME DAN EENS WAARDM MEN MOET LUISTEREN?..

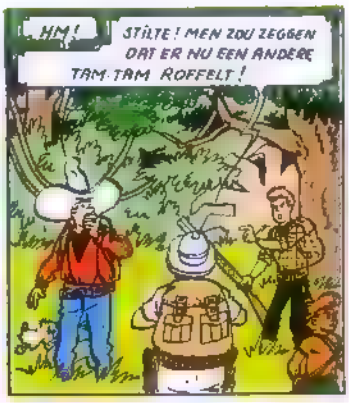
HM!
STILTE ! MEN ZOU ZEGGEN DAT ER NU EEN ANDERE TAM-TAM ROFFELT !

ZIJ SEINEN ONZE AANWEZIGHEID ! WIJ ZULLEN SPOEDIG ONTDEKT WORDEN.. WIJ MOETEN HANDELEN !

HET WARE BEST IN ZIGZAG-LIJN DOOR HET WOUD TE TREKKEN. KOM, VOLG ME !

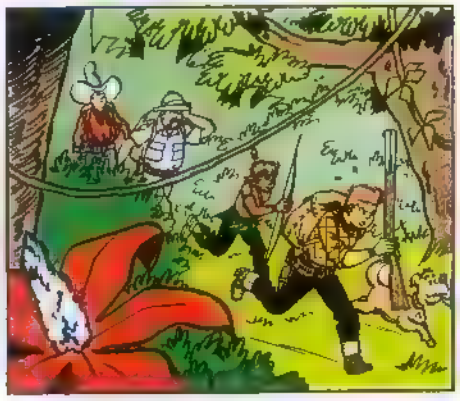

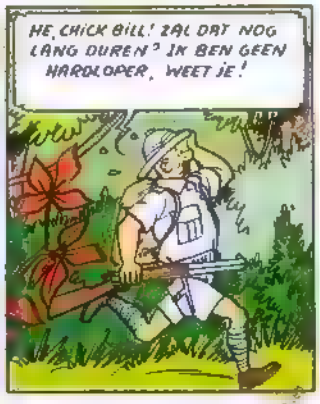
HE, CHICK BILL! ZAL DAT NOG LANG DUREN? IK BEN GEEN HARDLOPER, WEET JE!

BUK JE EN PAS OP VOOR DE LIANEN !

PAS OP VOOR DE LIANEN !

BEGREPEN! HE, KID ORDINN, PAS OP, ER ZIJN.

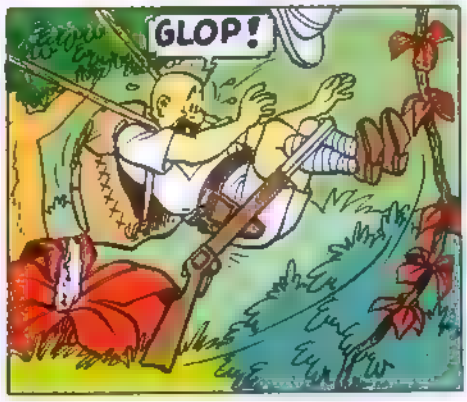
GLOP!

HET IS NIET VOORZICHTIG ACHTEROM TE KIJKEN ALS ER ZO VEEL LIANEN ZIJN, CHEF!

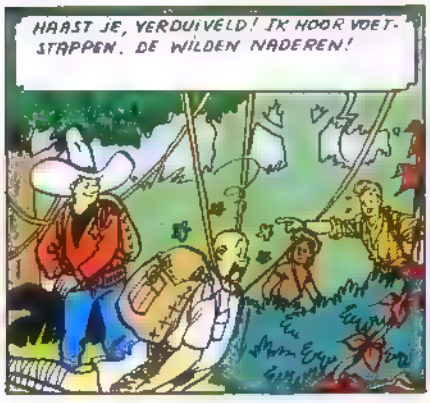
HAAST JE, VERDUIVELD! IK HOOR VOETSTAPPEN. DE WILDEN NADEREN!

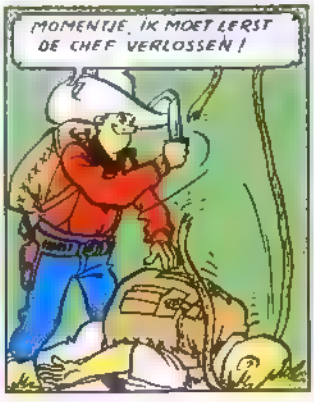
MOMENTJE. IK MOET EERST DE CHEF VERLOSSEN !

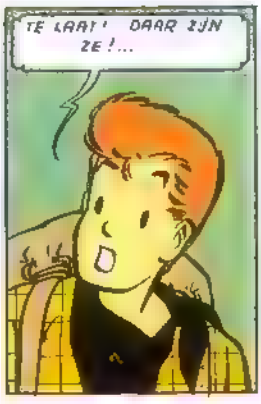
TE LAAT ! DAAR ZIJN ZE !...

SLA OM

CHICK BILL

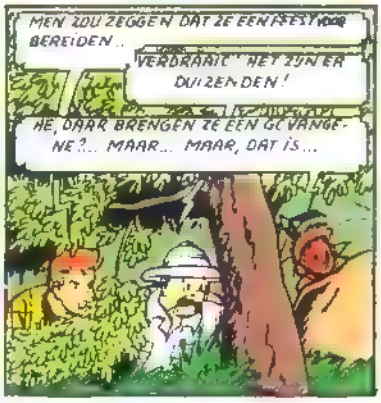

wordt vervolgd

VIDEO GAMES

Spelend leren wat wil je nog meer?

De puzzel is ongetwijfeld een van de oudste spellen. En bovendien een spel dat we als kind allemaal hebben gedaan. Zoals alles zich ontwikkelt, althans uiterlijk, zo is ook het puzzelprincipe aangepast voor de spelcomputer. Net als de andere drie cassettes die ik jullie vandaag presenteer, is **Dr. Seuss - Fix-up the mix-up puzzler** bedoeld voor ofwel de Colecovision spelcomputer, ofwel de Adam mini-computer. Het spel bestaat uit het juist rangschikken van onderdelen van een tekening. Bedoeld voor kinderen van 4 tot 10 jaar. Ze zullen weinig problemen hebben op niveau 1 (9 stukjes). Maar ik ken wel verschillende volwassenen die moeite hadden met niveau 5: daar moeten 25 kleine beeldjes, die in alle mogelijke richtingen gedraaid liggen, gerangschikt worden. Het is mogelijk dat je op deze cassette gauw uitgekeken raakt, maar het is wel een uitstekende oefening in het «ruimtelijk ordenen». Alleen: is het wel de moeite waard daar een video-spel aan wijden, als het ook met stukjes hout kan? Je kunt daar natuurlijk op zeggen dat dankzij «Dr. Suess» kinderen het gevoel kunnen hebben dat ze spelen «zoals volwassenen»... tja...

Hetzelfde kun je zeggen van **Monkey Academy.** Maar hier hebben de makers wat meer fantasie gebruikt om het spel te combineren met een leerzame oefening: hoofdrekenen. Het resultaat is heel grappig: ontwerp en muziek zijn heel acceptabel. De oefeningen (optellen, aftrekken, delen en vermenigvuldigen) beginnen heel elementair (2 + 7 = ?) en gaan steeds verder in deze stijl: 15 × 51 = 7?5. Zoals je ziet gaat het steeds maar om één cijfer dat je moet vinden. Dat kan trouwens best wel moeilijk worden: 4?8 − 146 = 292 is in het algemeen heel wat lastiger dan 438 − 146 = 29?. Een goede, leerzame cassette die volwassenen misschien iets te eenvoudig vinden... voor hun niveau.

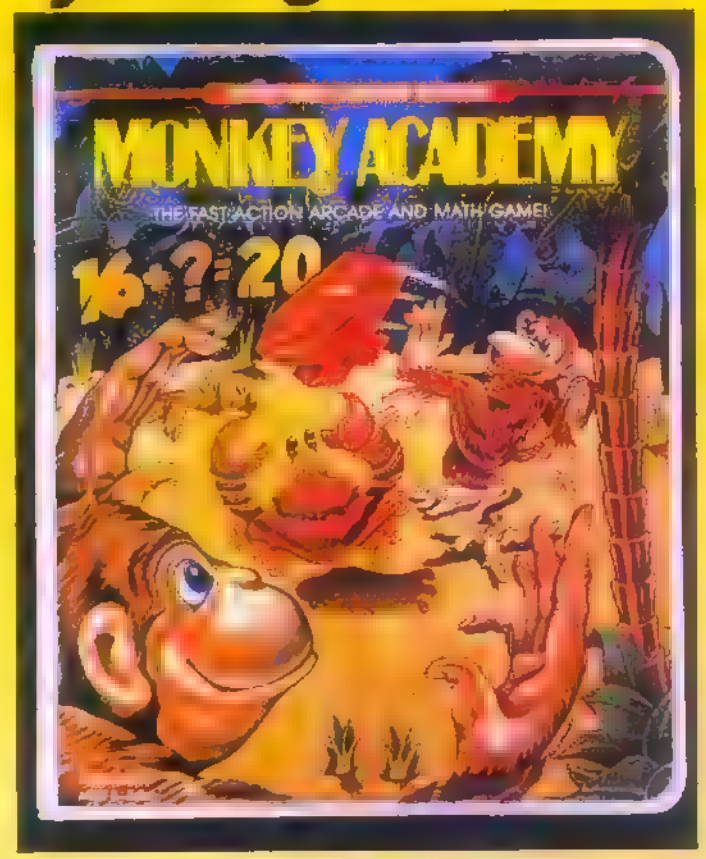

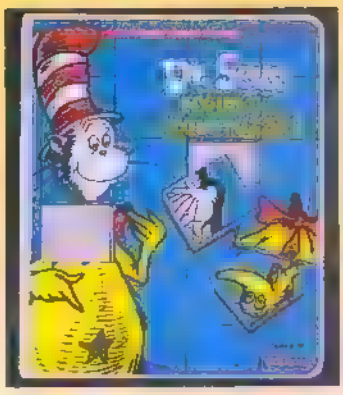

Bij **Telly Turtle** weet ik zeker dat de kinderen het handigst zullen zijn. Deze cassette is niets anders dan een introductie in de computertaal «Logo». O, niets ingewikkelds: het gaat om de eerste beginselen. Het potlood laten zakken om te tekenen, het opheffen om het te verplaatsen, enz. Als het kind het door heeft kan het een niveautje stijgen. Op het derde niveau kun je bijvoorbeeld al kleine programma's schrijven... zonder het te weten. Ik ga hier niet verder op het «logo» in: ik heb er de ruimte niet voor en anderen hebben dat over het algemeen heel goed elders gedaan. Het voornaamste is dat die taal tegenwoordig ongetwijfeld het best geschikt is om jonge kinderen in computers in te voeren: in het begin tekenen ze alleen maar. Daarvoor gebruiken ze in het algemeen het toetsenbord van een computer. Het voordeel van deze versie is dat dat vervangen is door de bewegingen van de joystick: zelfs de allerkleinsten kunnen die bedienen...

Ik ben minder entoesiast over **Brain Strainers.** Deze cassette besteedt vooral aandacht aan de muziek, en bestaat uit twee delen. Bij het ene krijg je, na een aantal keuzemogelijkheden, een scherm dat in tweeën gedeeld is: Links zie je een noot op een notenbalk, die op hetzelfde moment door het apparaat «gespeeld» wordt. Het gaat er nu om diezelfde noot op de goede plaats op de notenbalk rechts te zetten. Het probleem is dat die oefening normaal gesproken geen enkele visuele ondersteuning nodig heeft: doe je ogen dicht en met behulp van de toon kun je het ook... Het tweede deel is de getrouwe aanpassing van een bekend spel. Vier gekleurde driehoeken raken elkaar met de toppen. Om de beurt worden ze verlicht en geven elk een muzieknoot. Het doel is de reeks in dezelfde volgorde na te spelen. Het is dus voornamelijk een geheugenoefening: auditief en visueel. Niet slecht, vooral omdat de moeilijkheidsgraad behoorlijk stijgt. Op niveau 40, het hoogste, moet je proberen 40 noten achter elkaar te spelen... Ik moet jullie bekennen dat het mij nog niet gelukt is...

Ik moet er nog bij vermelden dat de gebruiksaanwijzingen van de vier cassettes (die deel uitmaken van een nieuwe educatieve serie) aanwijzingen bevatten om de ouders de mogelijkheden van de spellen duidelijk te maken.

Ph. DESALLE

HÄGAR DE VERSCHRIKKELIJKE door Dik BROWNE

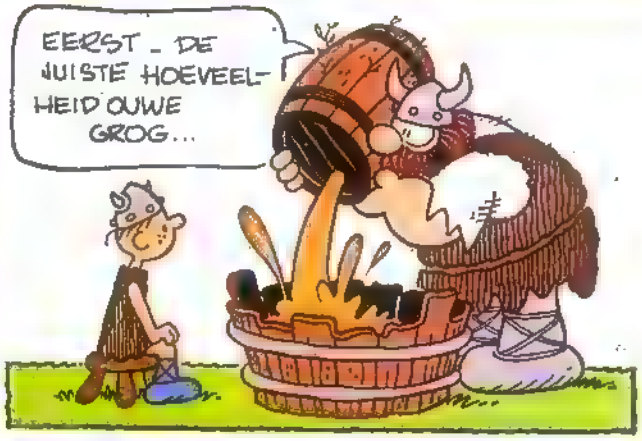

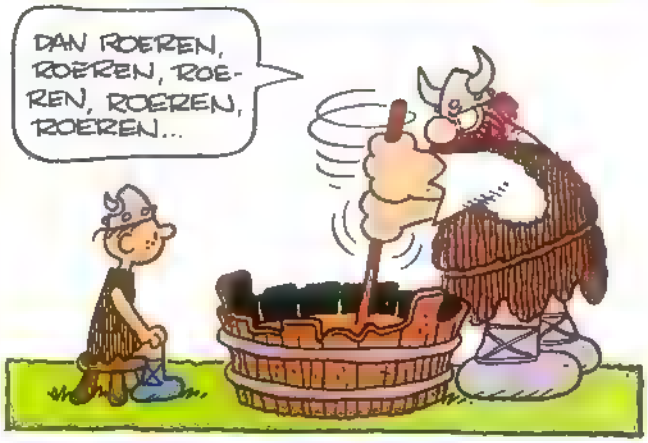

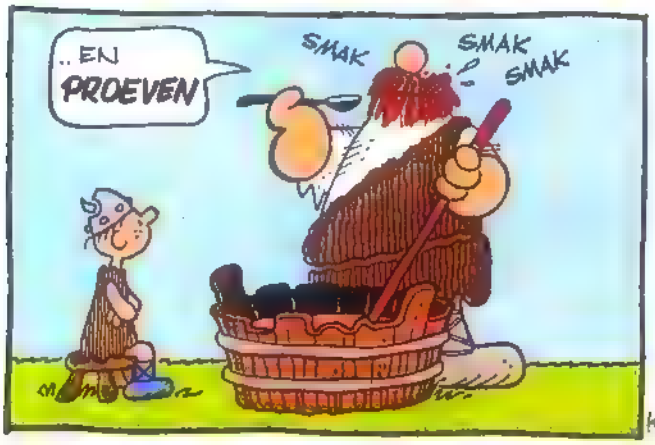

K10

DE DODENDE STEEN

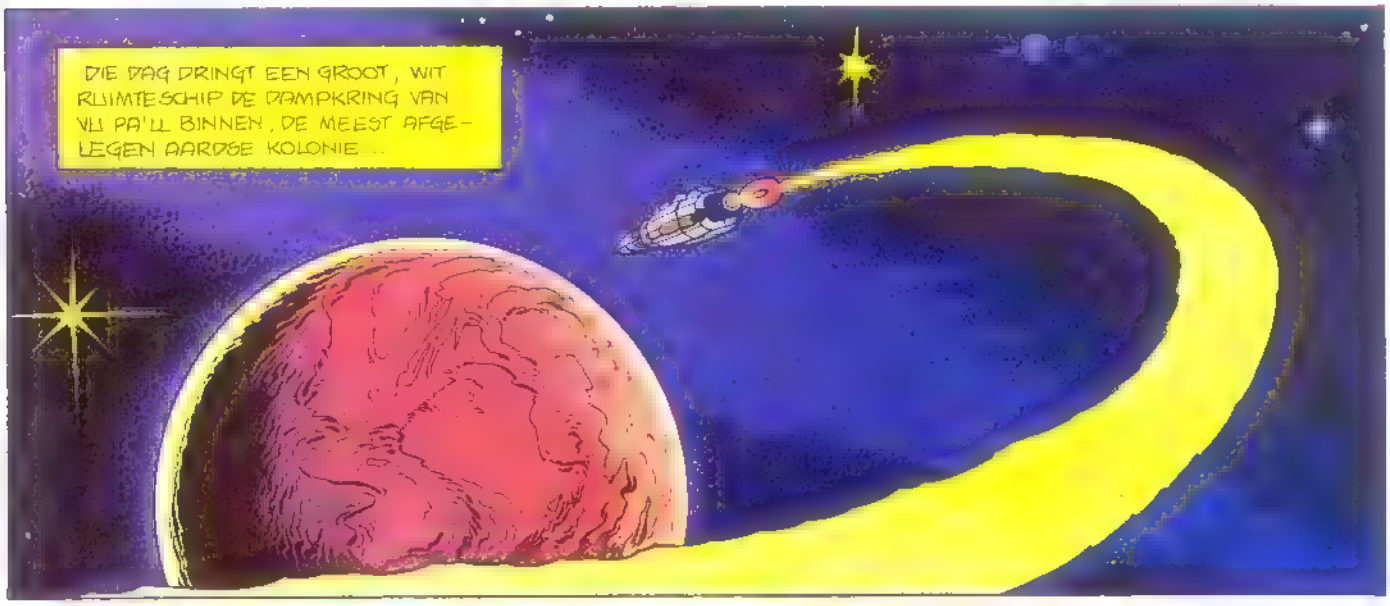

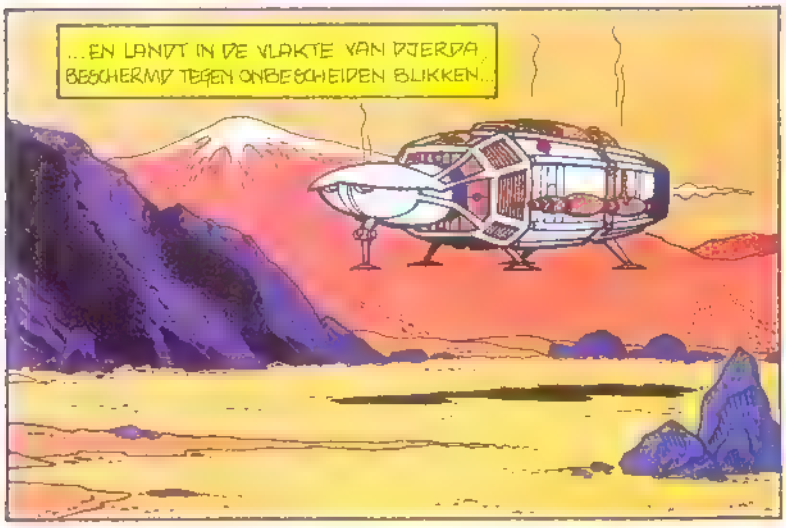

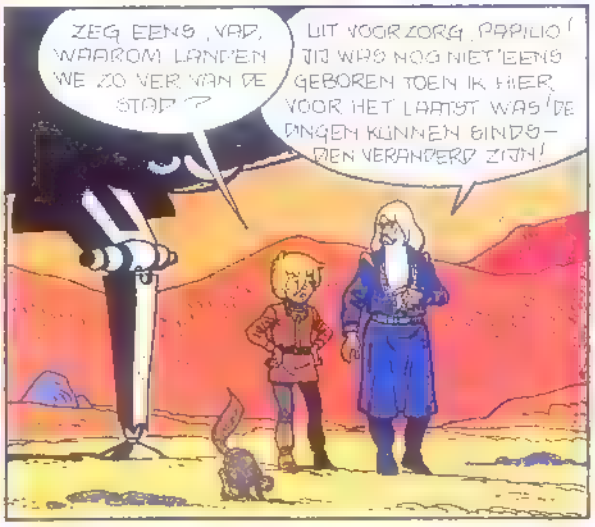

PAPILIO

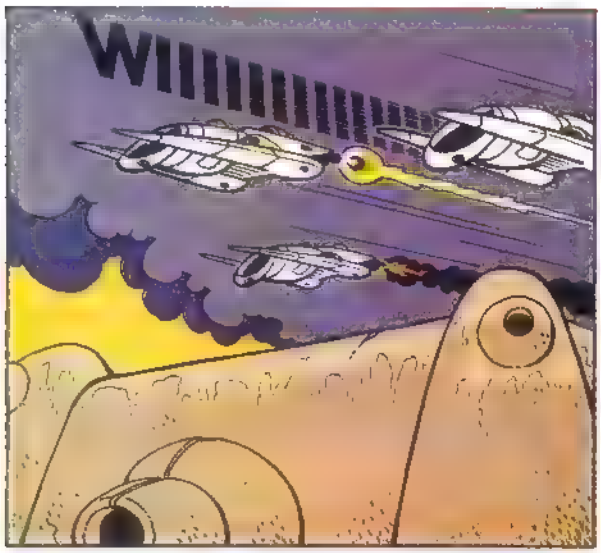
WIIIIIIIIIIIIIIIII

DAT ZIJN AARDSE TOESTELLEN ! HET LIJKT WEL OF ZE DE STAD ONTVLUCHTEN !
OH ! EN DIE DAAR LIJKT IN MOEILIJKHEDEN ...

TERWIJL DE INZITTENDEN VAN HET KAPOTTE TOESTEL TRACHTEN WEG TE KOMEN, STIJGT EEN ZWERM KLEINE TOESTELLEN OP UIT DE STAD !

...DIE EXPLODEREN EN DAN EEN AF-SCHUWELIJKE STOF VERSPREIDEN DIE AAN DE AARDLINGEN HECHT EN ZE WEGVREET...

VERDORIE ! DAT... DAT IS VRESELIJK ! EN WE KUNNEN NIETS DOEN OM DIE STAKKERS TE HELPEN !

MAAR EEN VAN DE EERSTE TOE-STELLEN KEERT OM EN HAALT DE OVERLEVENDEN OP..
HIERHEEN, SNEL !
MAAR... DAT IS...

KOM, PAPILIO ! WE GAAN MET ZE MEE !...
MAAR...

PA... DAMIAN ! HOE KAN DAT ? WAT DOE JIJ HIER EN WIE IS DAT JOCHIE ?
IK LEG HET LATER WEL UIT, MIJN BESTE GER-SCHWIN ! WE MOETEN SNEL WEG, ER KO-MEN NOG MEER PROJEKTIELEN !

M. PIERRET

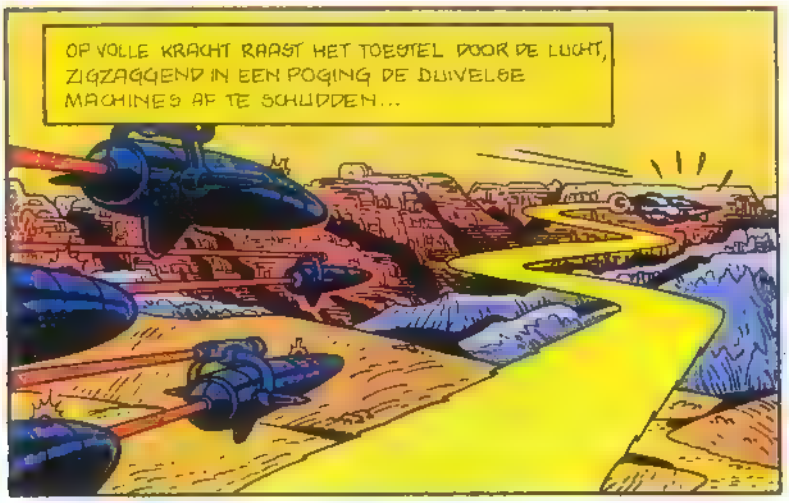

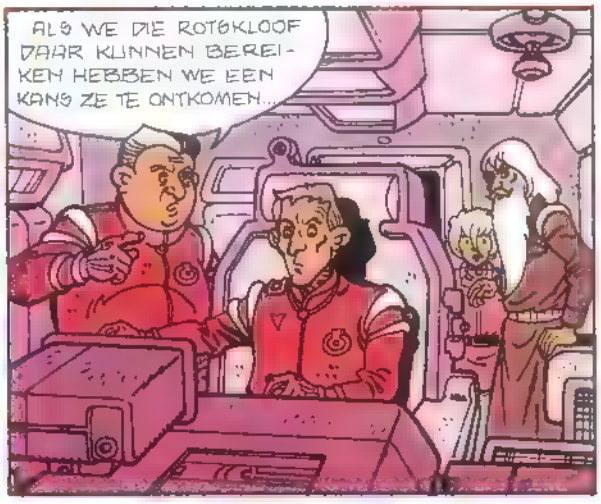

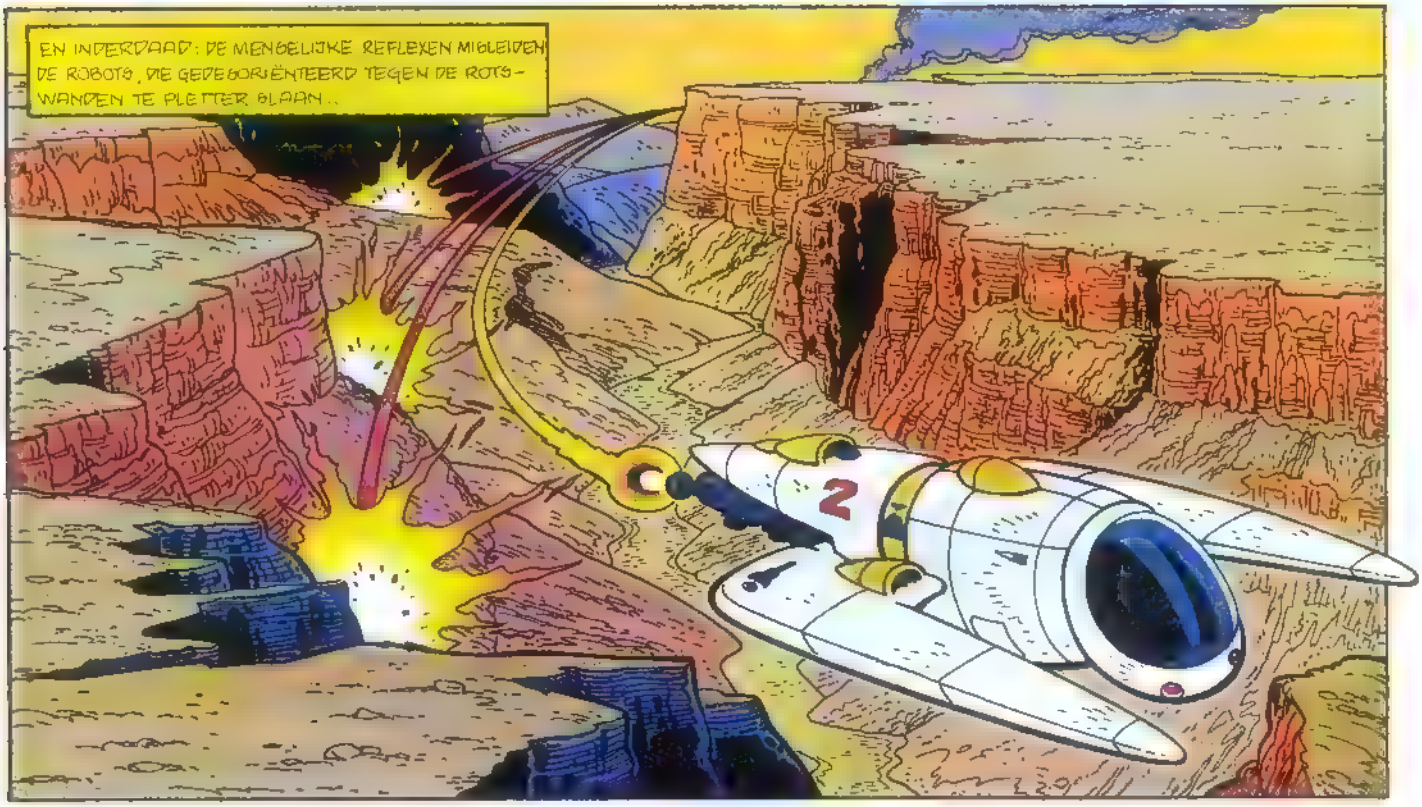

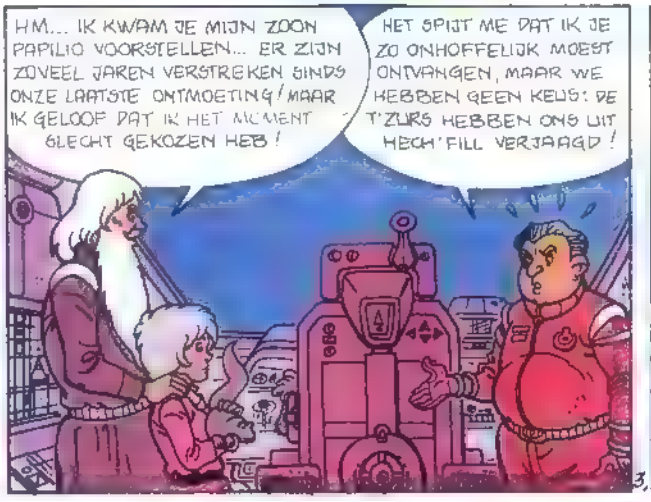

SLA OM

PAPILIO

DE AARDE EVENMIN, DAMIAN... EN TOCH ZIJN WE HIER! TWEE BESCHAVINGEN DIE DE PLANETEN WILLEN VEROVEREN MOETEN ELKAAR EENS TREFFEN... EN DAT GEBEURDE NU HIER...
MAAR... HOE KON DAT?

JE HEBT VAST WEL GEHOORD OVER HUN BUITENGEWONE VERMOGENS OM VAN GEDAANTE TE VERANDEREN... NADAT ZE DE GEDAANTE HADDEN AANGENOMEN VAN VUPALLIJNEN WAS HET EEN KLEIN KUNSTJE ZICH ONDER DE INHEEMSE BEVOLKING TE MENGEN.. TOEN WE HET MERKTEN WAS HET AL TE LAAT... VUPA'LL IS IN HUN HANDEN...

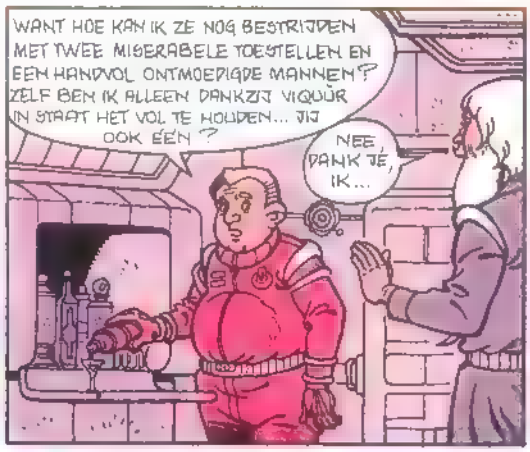
WANT HOE KAN IK ZE NOG BESTRIJDEN MET TWEE MISERABELE TOESTELLEN EN EEN HANDVOL ONTMOEDIGDE MANNEN? ZELF BEN IK ALLEEN DANKZIJ VIQUÛR IN STAAT HET VOL TE HOUDEN... JIJ OOK EEN?
NEE, DANK JE, IK...

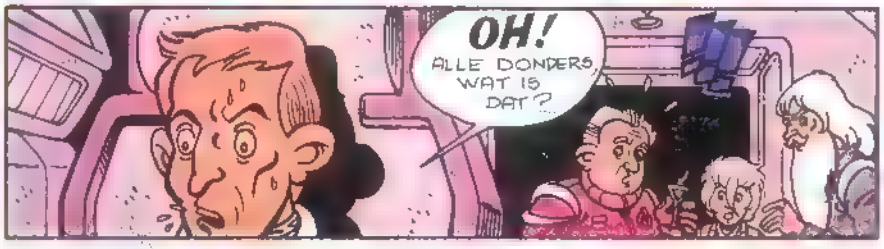
OH!
ALLE DONDERS, WAT IS DAT?

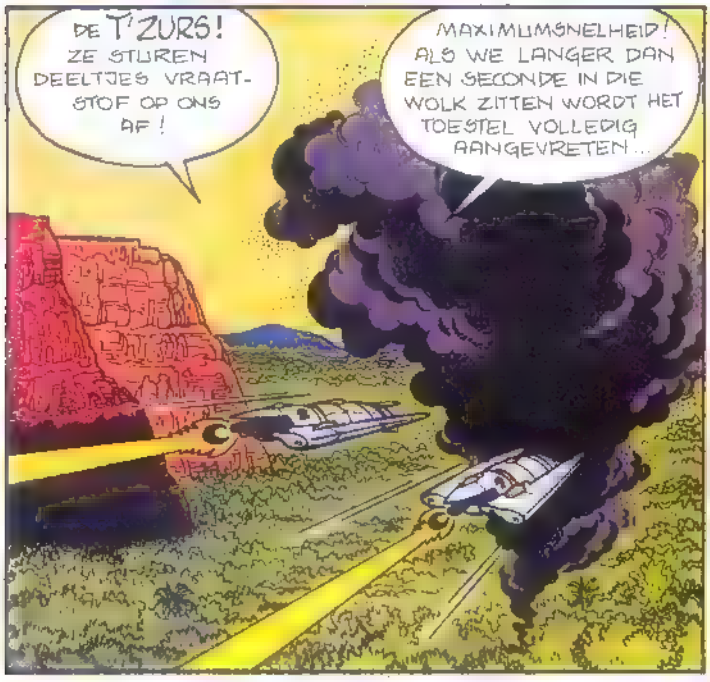
DE T'ZURS! ZE STUREN DEELTJES VRAATSTOF OP ONS AF!
MAXIMUMSNELHEID! ALS WE LANGER DAN EEN SECONDE IN DIE WOLK ZITTEN WORDT HET TOESTEL VOLLEDIG AANGEVREETEN...

DE REAKTOREN ZIJN GERAAKT, EXCELLENTIE! ZE WERKEN SLECHT...
SCHAKEL DE ANTI-ZWAARTEKRACHTVELDEN IN: WE BLIJVEN ZWEVEN TOT WE EEN PLEK HEBBEN GEVONDEN OM TE LANDEN...

MAAR GERSCHWIN, WAAR KWAM DIE STOFWOLK VANDAAN?
WE MOETEN HET MECHANISME VAN EEN ROBOT-STATION HEBBEN INGESCHAKELD! DE T'ZURS HEBBEN ER TIENTALLEN VAN GEPLAATST... VANUIT DIE BASES ONDERSCHEPTEN ZE OOK DE VERZOEKEN OM VERSTERKING DIE IK STUURDE...

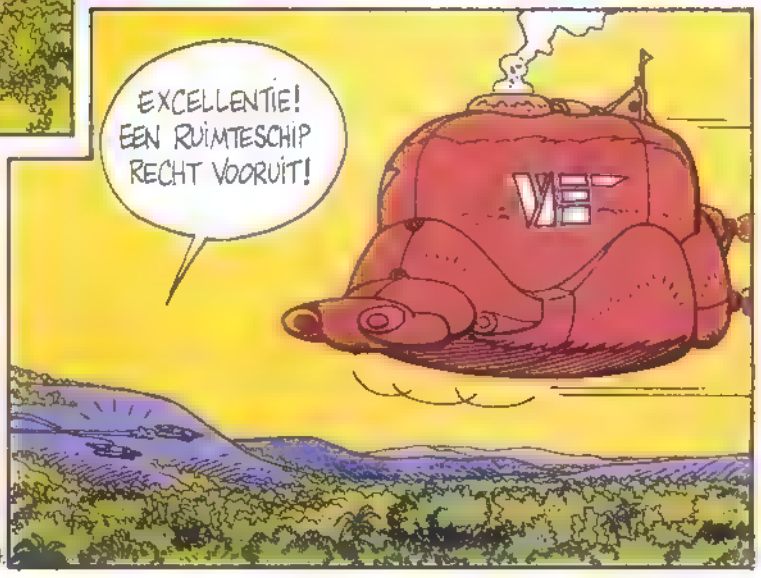
EXCELLENTIE! EEN RUIMTESCHIP RECHT VOORUIT!

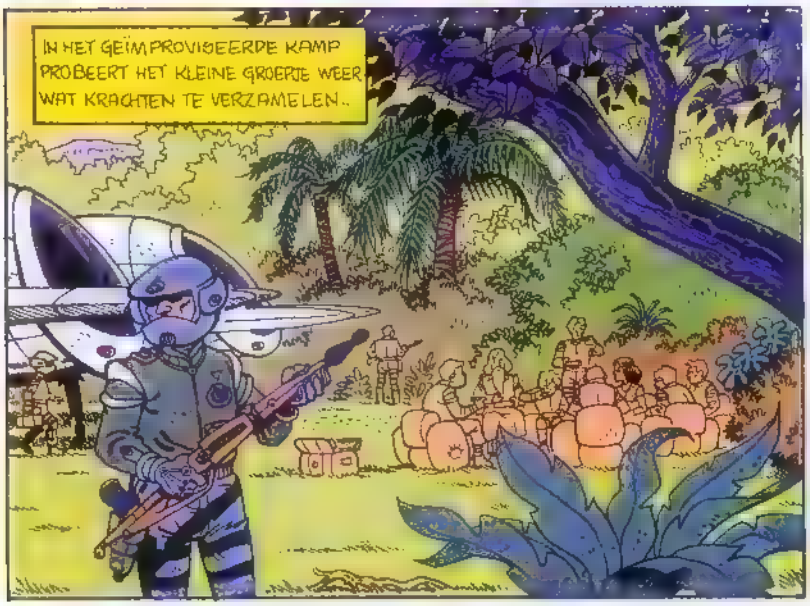

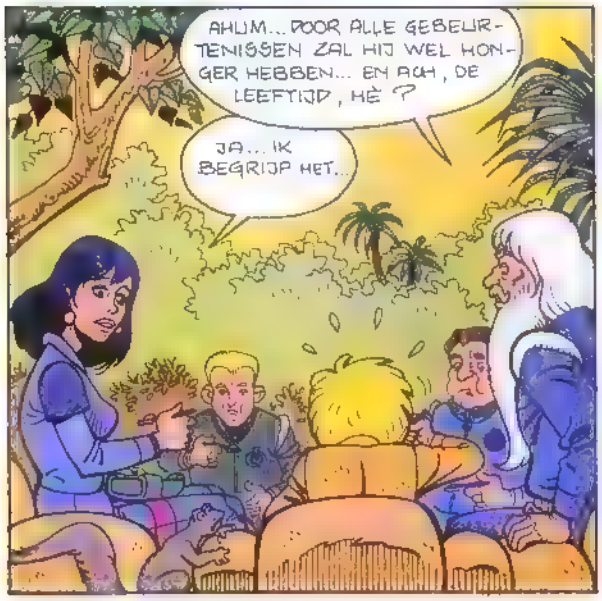

EVEN LATER ZIJN GERSCHWIN, DAMIAN EN PAPILIO WEER ALLEEN...

SLA OM

WIJ HEBBEN HAAR GEVONDEN EN ZE WACHT TOT ER EEN SCHIP LANGSKOMT OM HAAR WEER TERUG TE BRENGEN NAAR DE AARDE

ZE KAN WEL EENS LANG MOETEN WACHTEN IN DEZE SITUATIE... HM.. WEL, PAPILIO, KLAAR MET KNIEZEN?

KIJK! EEN VAN DE SOLDATEN ROEPT ONS! HET LIJKT ME DRINGEND...

EXCELLENTIE! KOM SNEL! ER IS EEN VUPALLIJNS TOESTEL GELAND OP DE OPEN PLEK!

VERDRAAID, DAT IS HET TOESTEL DAT WE DAARNET TEGENKWAMEN!

JA, EN IK WEET NIET WAT DIE LUI VAN PLAN ZIJN! LAAT DE TOLK ZE VRAGEN WAT ZE WILLEN!

ZE BEWEREN GEZONDEN TE ZIJN DOOR DE T'ZURS, DIE ONZE POSITIE KENNEN EN ONZE OVERGAVE EISEN...

ZEG DAT ZE NAAR DE DUIVEL KUNNEN LOPEN! NOOIT GEVEN WE ONS OVER!

MERKWAARDIG DAT DE T'ZURS DE MOEITE NEMEN GEZANTEN TE STUREN TERWIJL ZE ONS ZO KUNNEN VERNIETIGEN...

ZE ZIJN OP HUN HOEDE... ZE VREZEN DAT WIJ DE NECANTOR ZULLEN GEBRUIKEN!

DE NECANTOR? WAT IS DAT NU WEER?

DAT IS HET MIDDEL WAARMEE WIJ DE T'ZURS ZULLEN VERGLAAN!

U BEDOELT EEN WAPEN?

JA, PAPILIO... EEN WAPEN MET EEN ONVOORSTELBAAR EFFEKT...

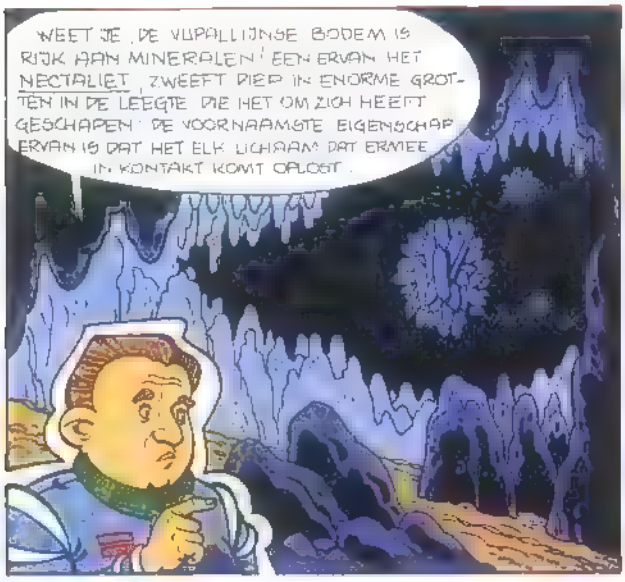

TOEN IK DIT MINERAAL EEN PAAR MAANDEN GELEDEN ONTDEKTE BEGREEP IK METEEN DE MOGELIJKHEID OM DE KRACHT TE GEBRUIKEN

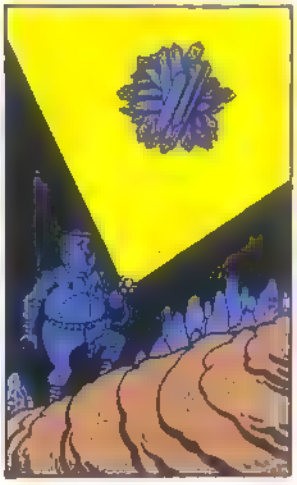

IK SLAAGDE ERIN EEN FRAGMENTJE NECTALIET IN MIJN LABORATORIUM TE KRIJGEN, EN WAS TOEN BEZIG OM ER EEN TOESTEL OMHEEN TE BOUWEN DAT IN STAAT WAS DE EIGENSCHAPPEN TE VERSTERKEN. DIT WAPEN ZOU EEN HEEL SMERRENSTELSEL KUNNEN VERNIETIGEN

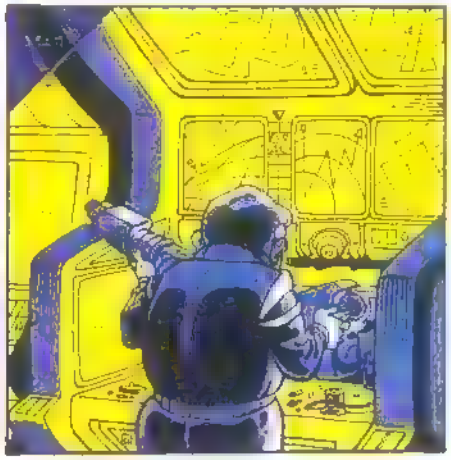

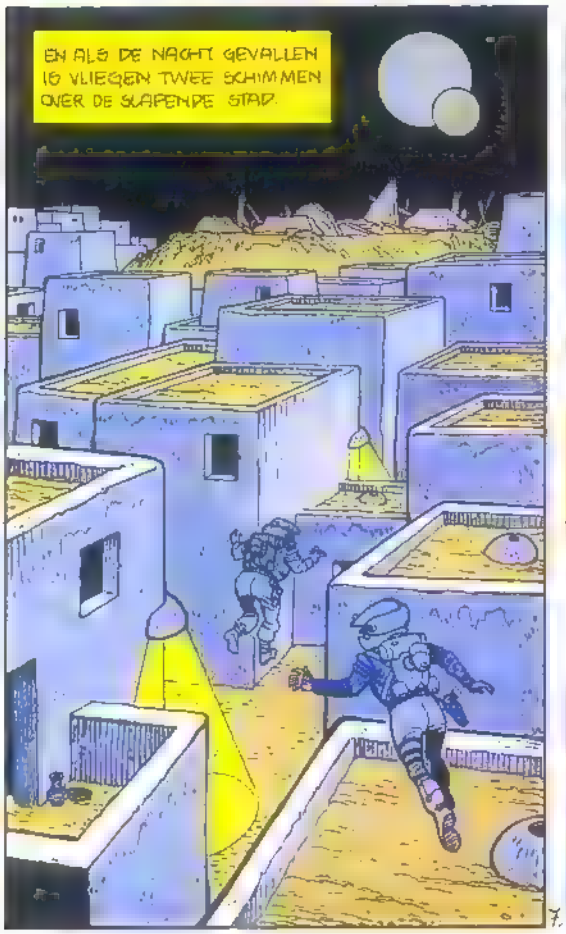

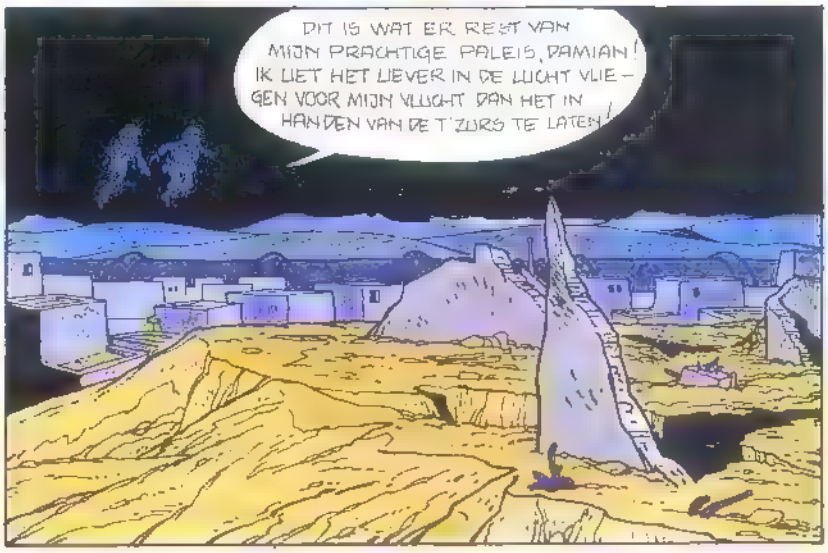

PIERRETGIL

SLA OM

VUPALLIJNEN OF T'ZURS?..
HOE KUNNEN WE DAT WETEN? DE IMITATIE VAN DE T'ZURS IS VOLMAAKT... MAAR DE VUPALLIJNEN ZIJN NIET GEWAPEND.

EN ALS ZE JOUW WAPEN EENS HADDEN ONTDEKT BIJ HET DOORZOEKEN VAN DE RUINES?

DE KELDERS VORMEN EEN WARE DOOLHOF... DEZE TEKENS WIJZEN DE WEG, EN ALLEEN EEN AARDLING KAN DIE BEGRIJPEN...

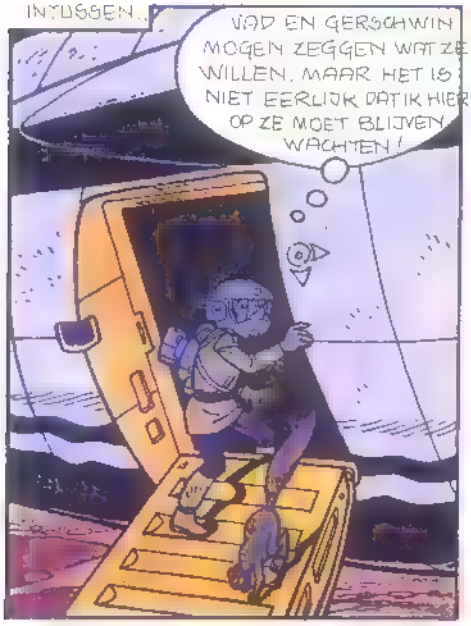
INTUSSEN...
VAD EN GERSCHWIN MOGEN ZEGGEN WAT ZE WILLEN. MAAR HET IS NIET EERLIJK DAT IK HIER OP ZE MOET BLIJVEN WACHTEN!

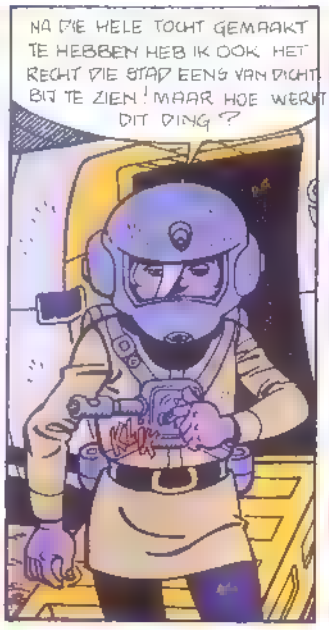
NA DE HELE TOCHT GEMAAKT TE HEBBEN HEB IK OOK HET RECHT DIE STAD EENS VAN DICHT BIJ TE ZIEN! MAAR HOE WERKT DIT DING?

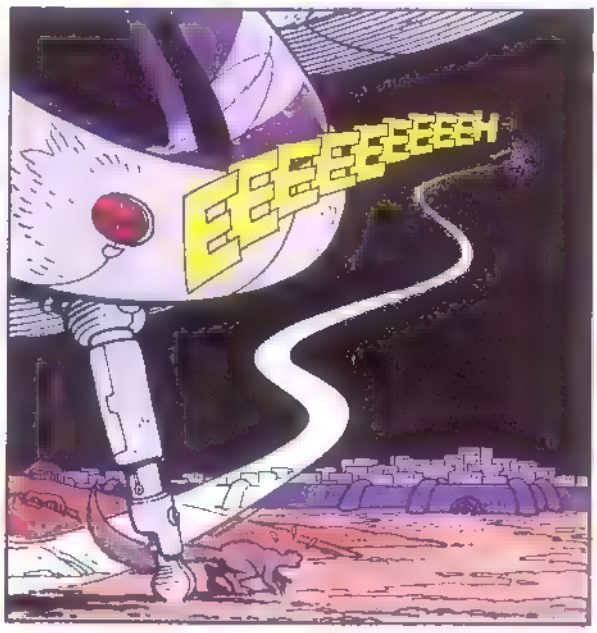
EEEEEEEEEEN

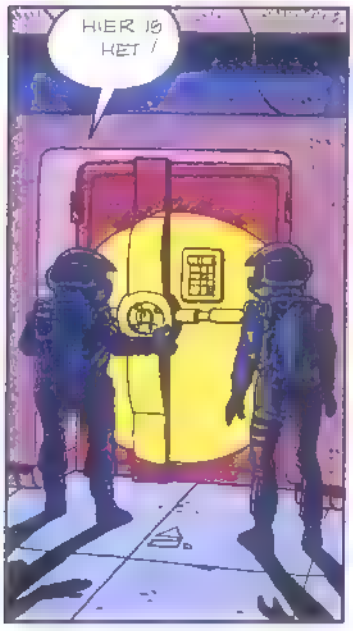
HIER IS HET!

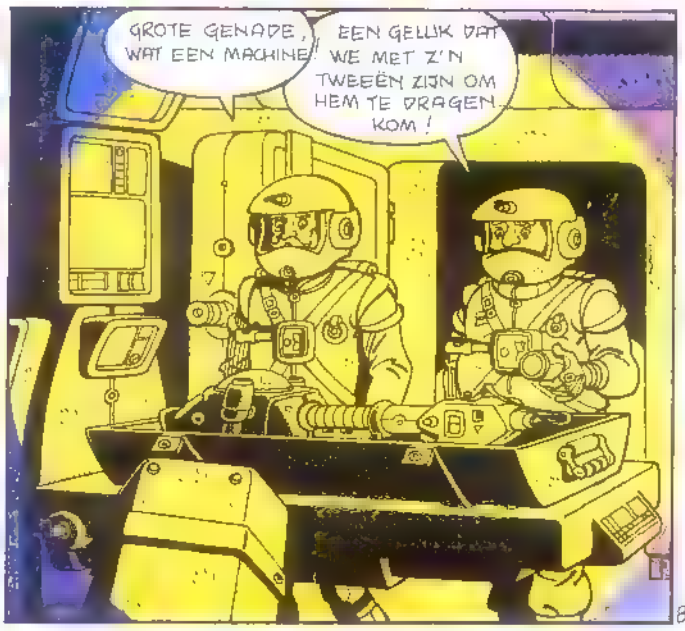
GROTE GENADE, WAT EEN MACHINE!
EEN GELUK DAT WE MET Z'N TWEEËN ZIJN OM HEM TE DRAGEN. KOM!

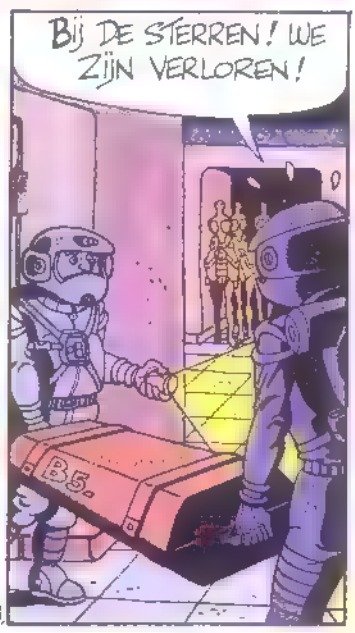
BIJ DE STERREN! WE ZIJN VERLOREN!
B5.

DE T'ZURS OMSINGELEN DE TWEE MANNEN EN GEVEN ZE BEVEL MET HUN VRACHT NAAR BOVEN TE KLIMMEN..

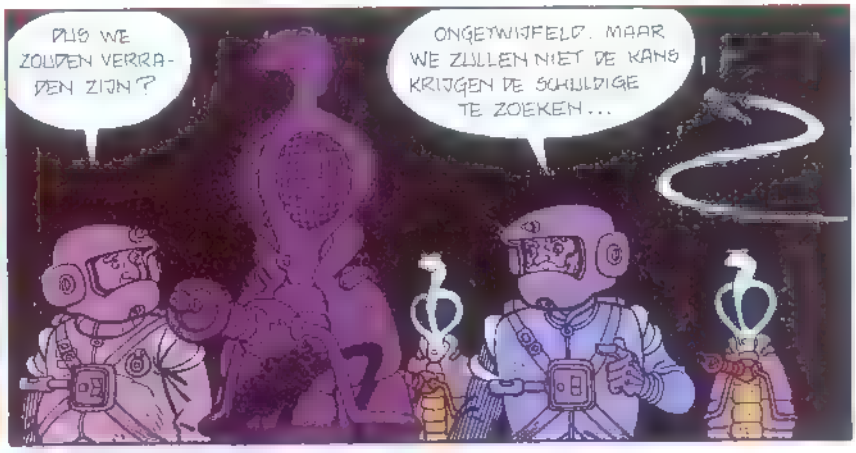

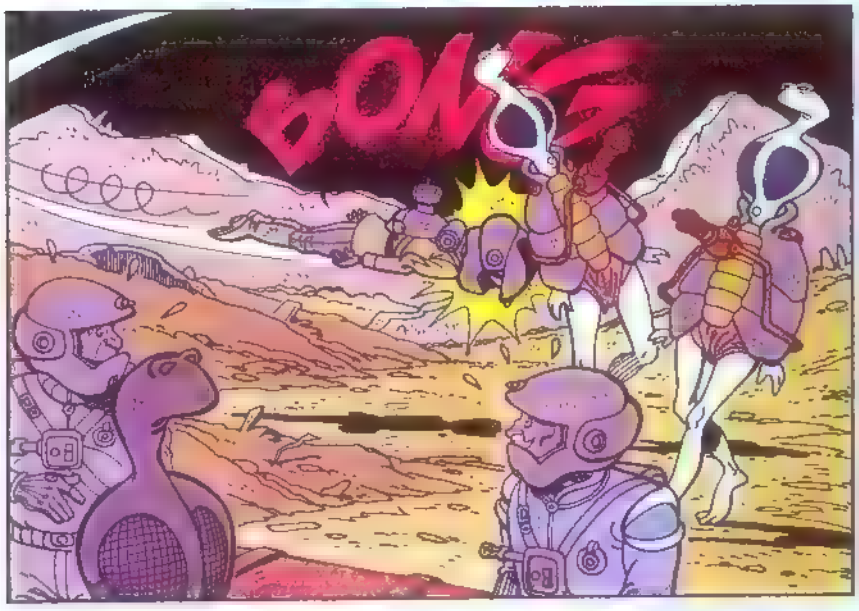

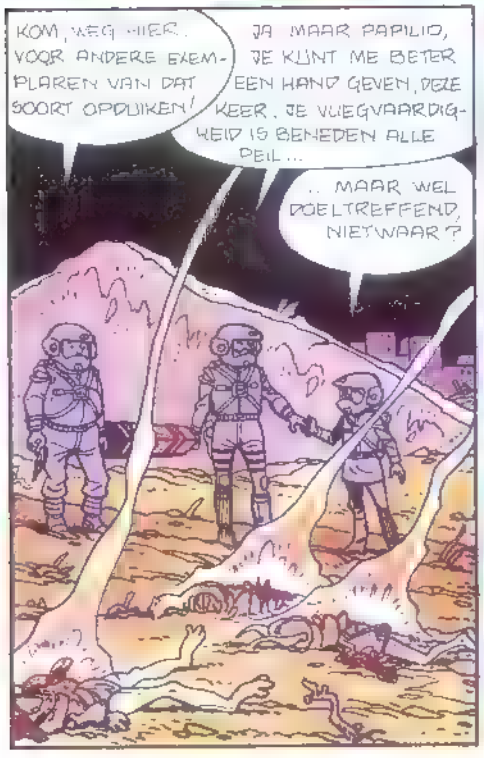

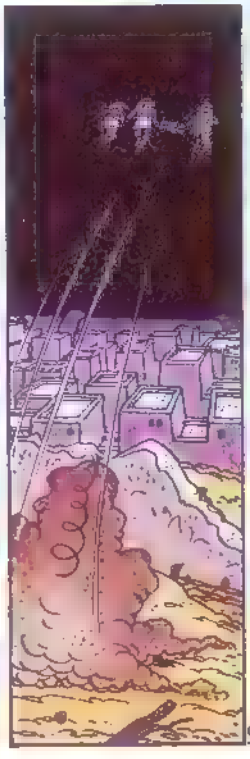

EVEN LATER, TERUG IN HET KAMP..

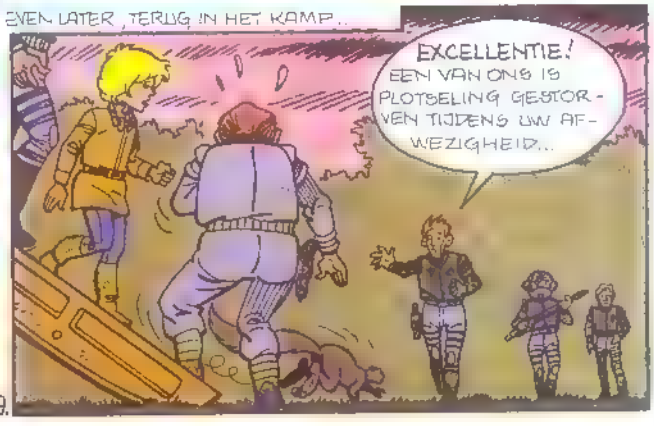

SLA OM

PAPILIO

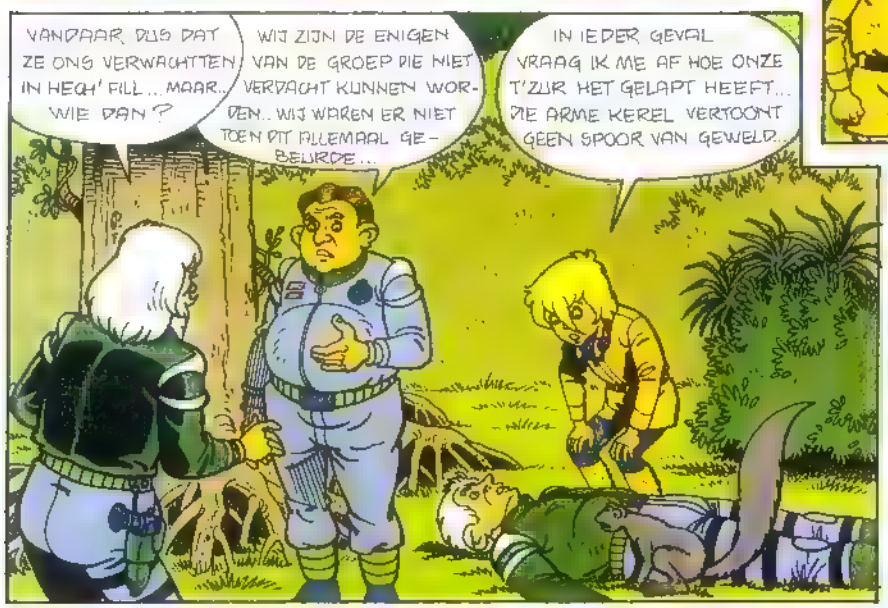

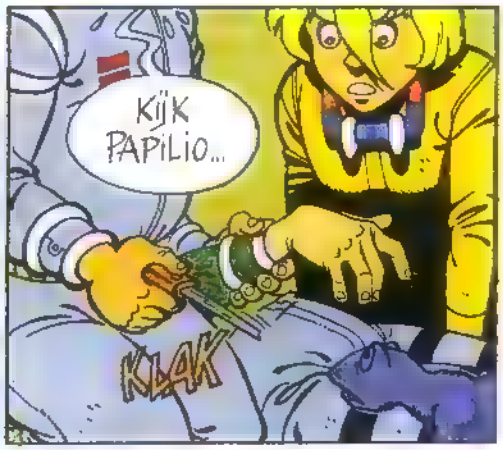

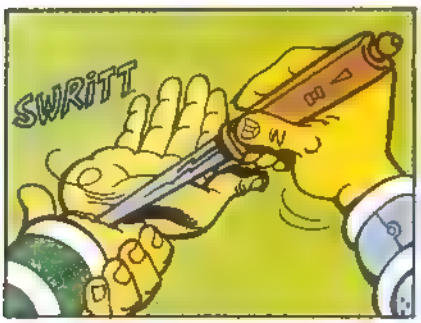

PIERRET 84.

DAT ZAL ALLEEN DE GEWONDEN MEENEMEN.. ER IS EEN RIVIER OP EEN PAAR HONDERD METER VAN HIER, EN WE HEBBEN OPBLAASBOTEN... WE MOETEN DIE KANT UIT..

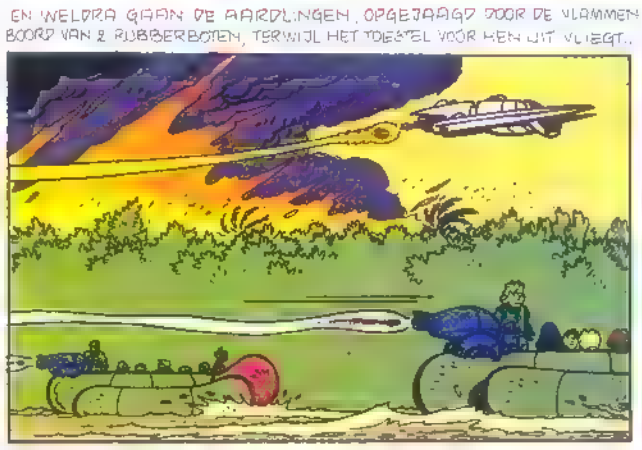
EN WELDRA GAAN DE AARDLINGEN, OPGEJAAGD DOOR DE VLAMMEN AAN BOORD VAN 2 RUBBERBOTEN, TERWIJL HET TOESTEL VOOR HEN UIT VLIEGT..

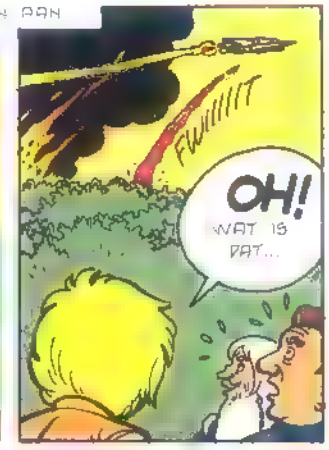
FWIIIIIT
OH!
WAT IS DAT...

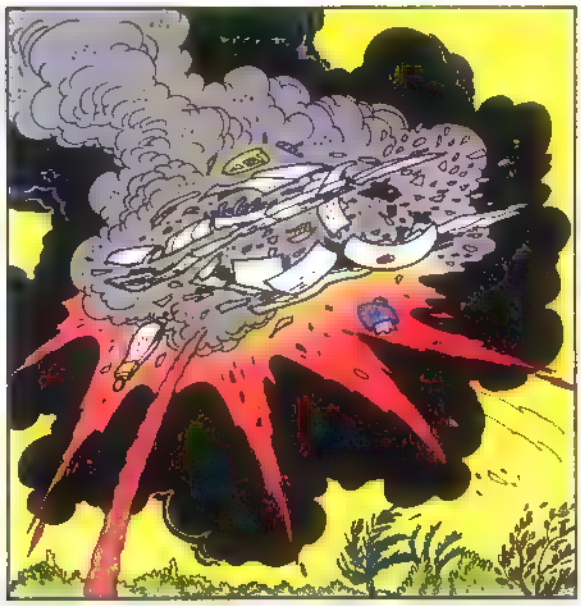

GROTE HEMEL ..DE ONGELUKKIGEN..
DE T'ZURS HOUDEN ONS IN HET OOG...ZE ZULLEN ONS ALLEMAAL UITROEIEN!
NEE! NIET ZOLANG WE DE NECANTOR IN ONS BEZIT HEBBEN! ZE WILLEN DAT WAPEN HEBBEN, EN DAT BESCHERMT ONS..

IK DENK EERDER DAT WE HET BETER AAN ZE KUNNEN OPOFFEREN .. MISSCHIEN LATEN ZE ONS DAN MAAR.. WAT KIJKEN JULLIE VREEMD ...?

AAARRR

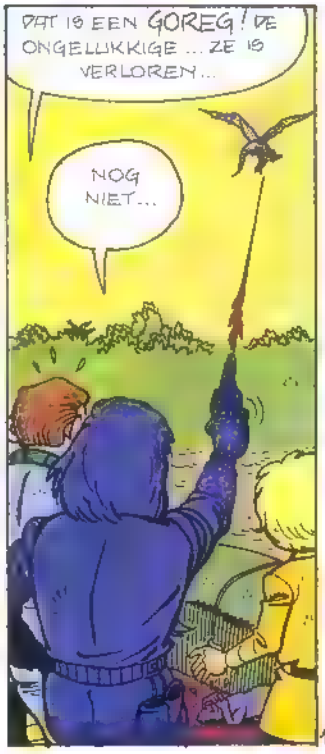
DAT IS EEN GOREG! DE ONGELUKKIGE ... ZE IS VERLOREN...
NOG NIET...

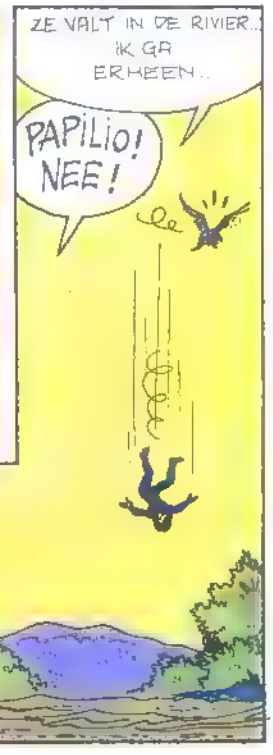
ZE VALT IN DE RIVIER.. IK GA ERHEEN..
PAPILIO! NEE!

PAPILIO

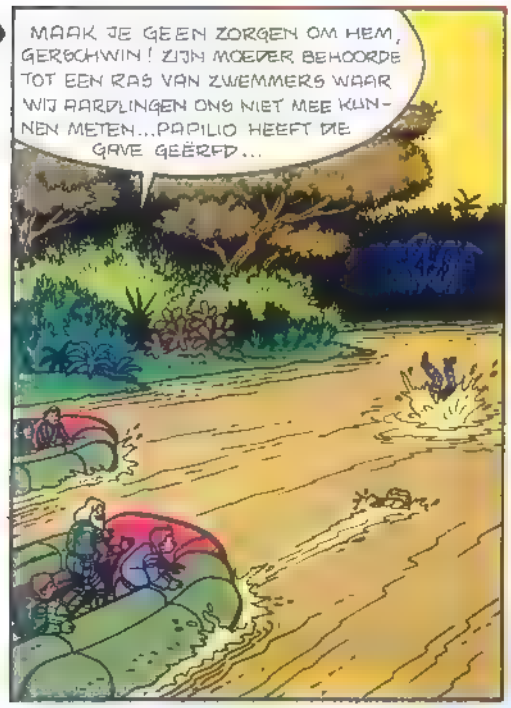
MAAK JE GEEN ZORGEN OM HEM, GERSCHWIN! ZIJN MOEDER BEHOORDE TOT EEN RAS VAN ZWEMMERS WAAR WIJ AARDLINGEN ONS NIET MEE KUNNEN METEN... PAPILIO HEEFT DE GAVE GEËRFD...

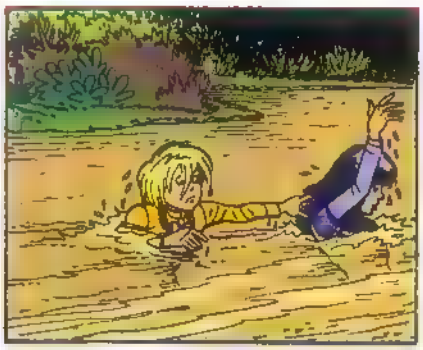

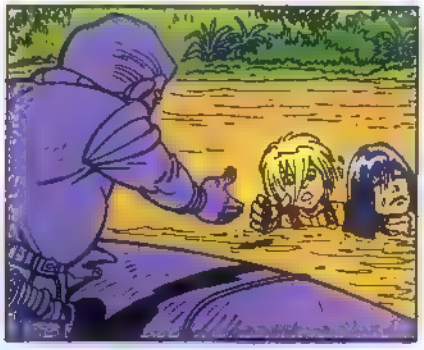

DANK JE, KLEINTJE... JE HEBT MIJN LEVEN GERED...

LATER...
DAAR IS DE VLAKTE VAN DJERDA... HIER KUNNEN WE AAN LAND...

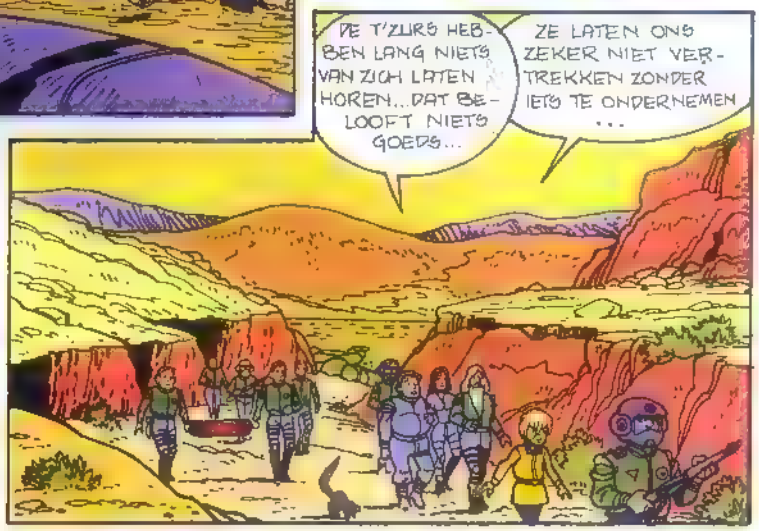
DE T'ZURS HEBBEN LANG NIETS VAN ZICH LATEN HOREN... DAT BELOOFT NIETS GOEDS...
ZE LATEN ONS ZEKER NIET VERTREKKEN ZONDER IETS TE ONDERNEMEN ...

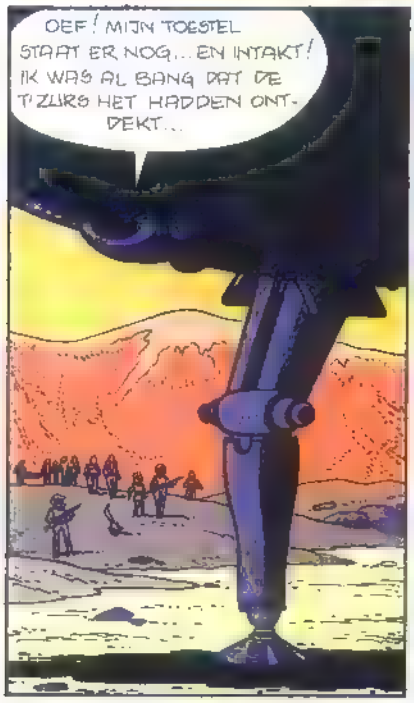
OEF! MIJN TOESTEL STAAT ER NOG... EN INTAKT! IK WAS AL BANG DAT DE T'ZURS HET HADDEN ONTDEKT...

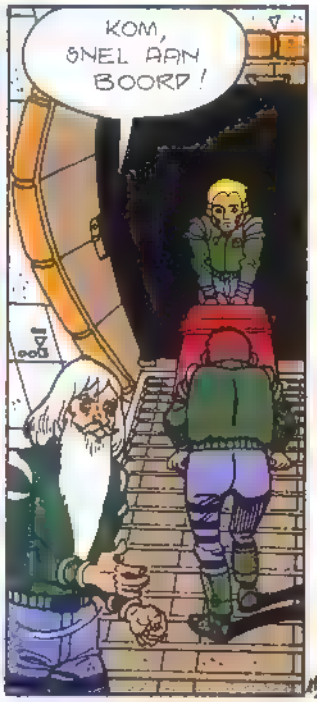
KOM, SNEL AAN BOORD!

OH! VAD! GERSCHWIN! KIJK DAAR!!
T'ZUR-TOESTELLEN... EN ZOVEEL! GEEN TWIJFEL MOGELIJK: ZE SPELEN HUN GROTE TROEF UIT...
GEEN PANIEK! WE KUNNEN ZE NOG ONTKOMEN...
ARGL!

EXTRA
VERHAAL
LANG

VERVLOEKT, GERSCHWIN... DE T'ZUR ONDER ONS HEEFT EEN NIEUW SLACHTOFFER GEMAAKT ...

HIJ KRIJGT ONS ALLEMAAL, EEN VOOR EEN..
MOGELIJK, MAAR ALS WE HIER BLIJVEN HEBBEN WE NIET ÉÉN T'ZUR TEGENOVER ONS MAAR HONDERDEN... KOM, WE MOGTEN VERDWIJNEN... KOM JE, PAPILIO?

PAPILIO?

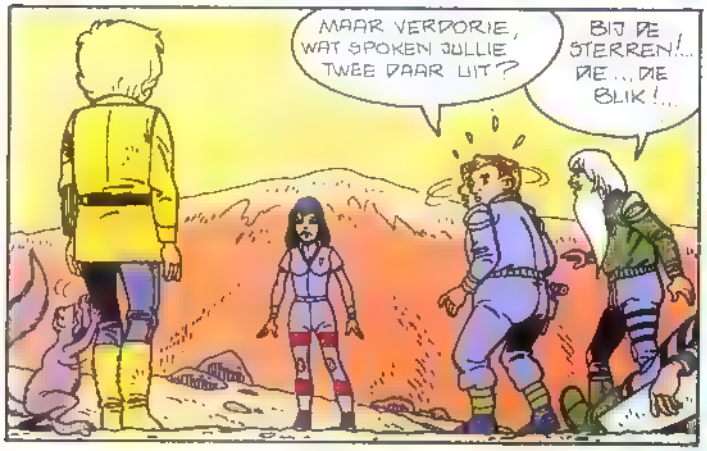
MAAR VERDORIE, WAT SPOKEN JULLIE TWEE DAAR UIT?
BIJ DE STERREN!... DIE... DIE BLIK!...

SHWiiii

FRSiiT
?

PAPILIO... ALLES GOED?
JA, MAAR IK HAD NOOIT GEDACHT DAT DIE VROUW...
...EEN T'ZUR ZOU ZIJN! JA... HIJ ZAL GEREKEND HEBBEN OP DE LEGENDARISCHE AARDSE KOFFELIJKHEID OM ONZE ARGWAAN IN SLAAP TE SUSBEN.. MAAR TOCH BEN JE MOOI WEGGEKOMEN, PAPILIO...

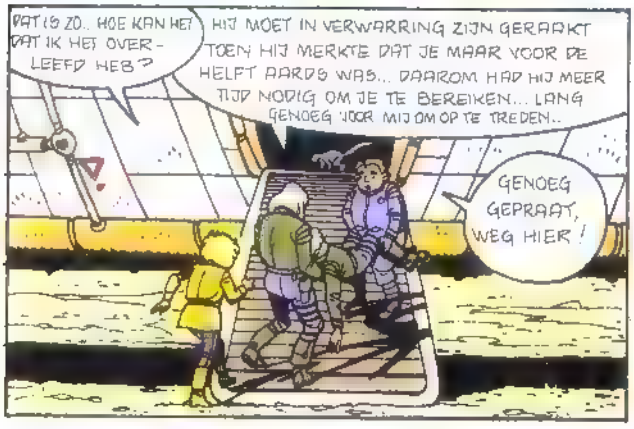
DAT IS ZO.. HOE KAN HET DAT IK HET OVERLEEFD HEB?
HIJ MOET IN VERWARRING ZIJN GERAAKT TOEN HIJ MERKTE DAT JE MAAR VOOR DE HELFT AARDS WAS... DAAROM HAD HIJ MEER TIJD NODIG OM JE TE BEREIKEN... LANG GENOEG VOOR MIJ OM OP TE TREDEN..
GENOEG GEPRAAT, WEG HIER!

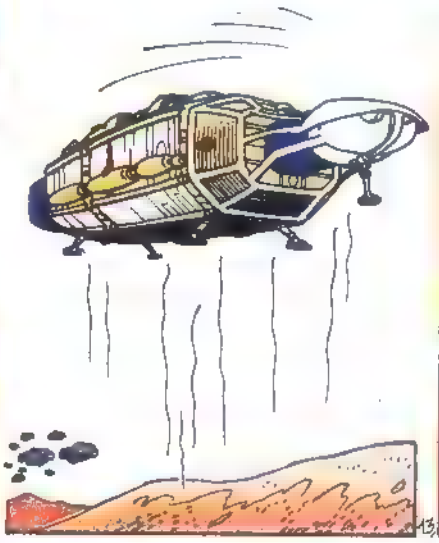

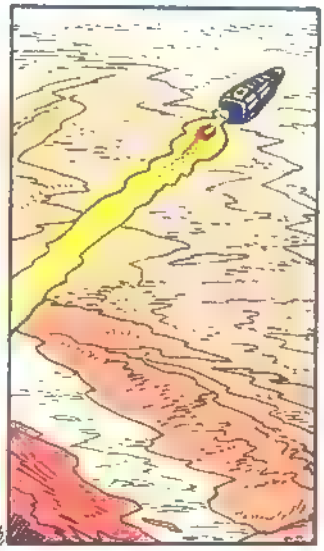

SLA OM

PAPILIO

EXTRA LANG VERHAAL

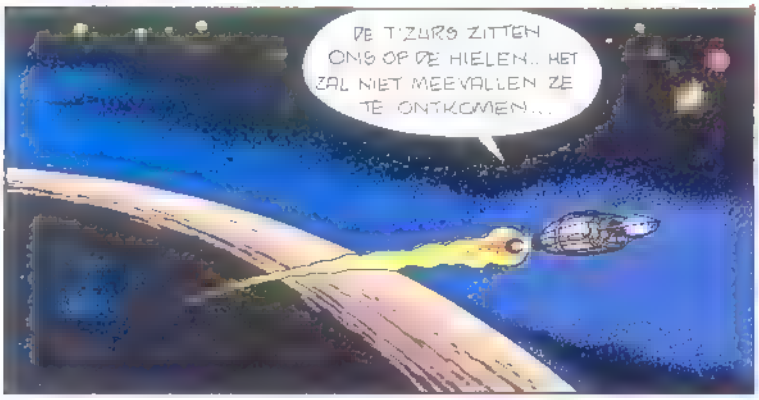

EN ZO ..

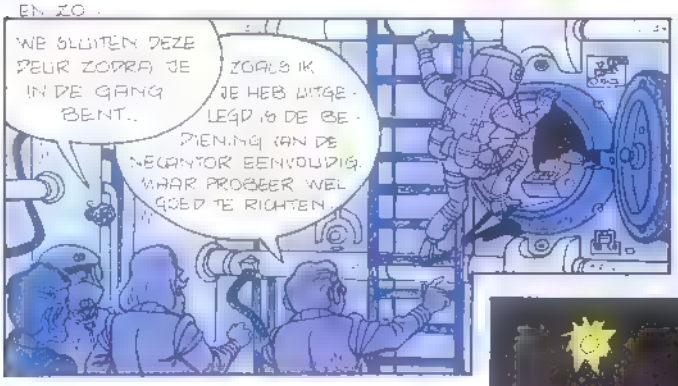

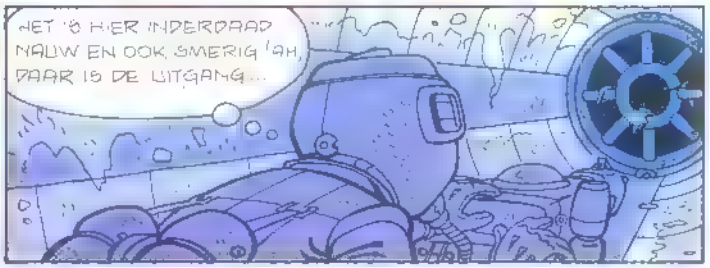

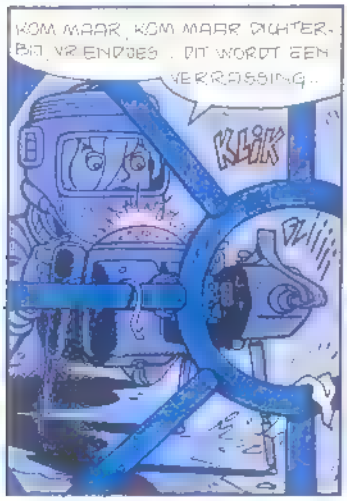

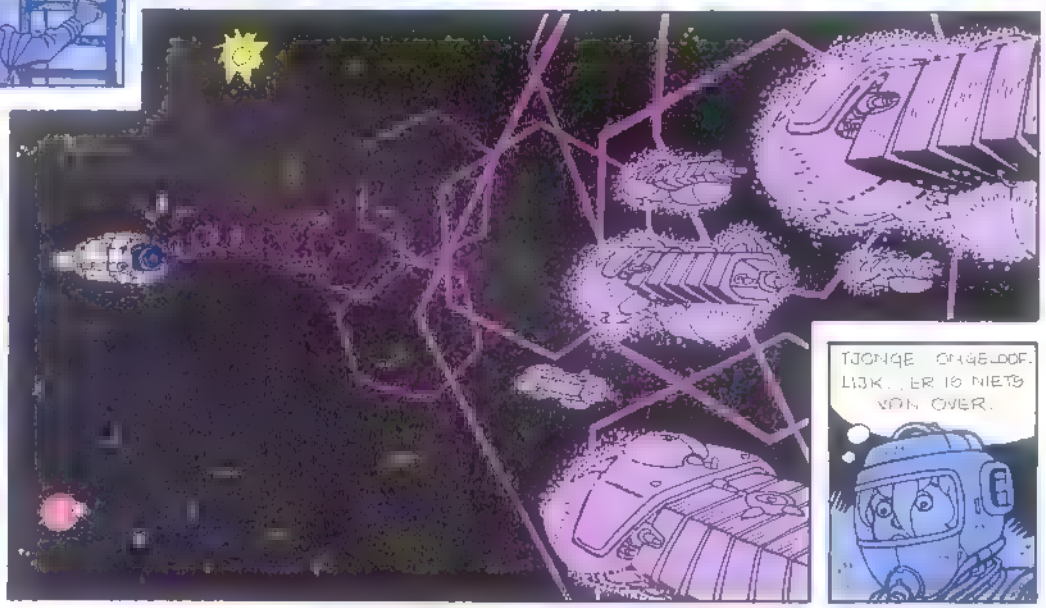

EVEN LATER.

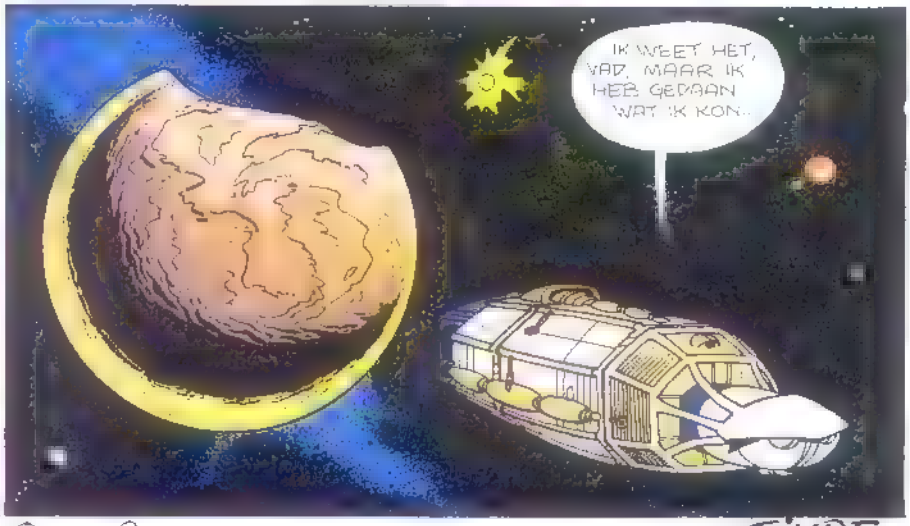

PIERRET 84

EINDE

de Wereld van PAPILLO

ONVERVANGBARE VIJANDEN DE T'ZURS

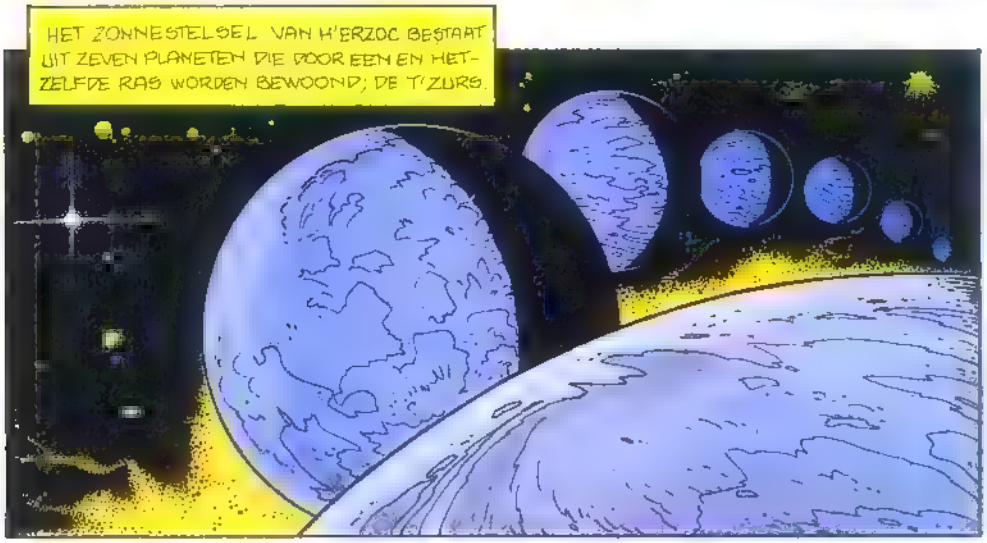

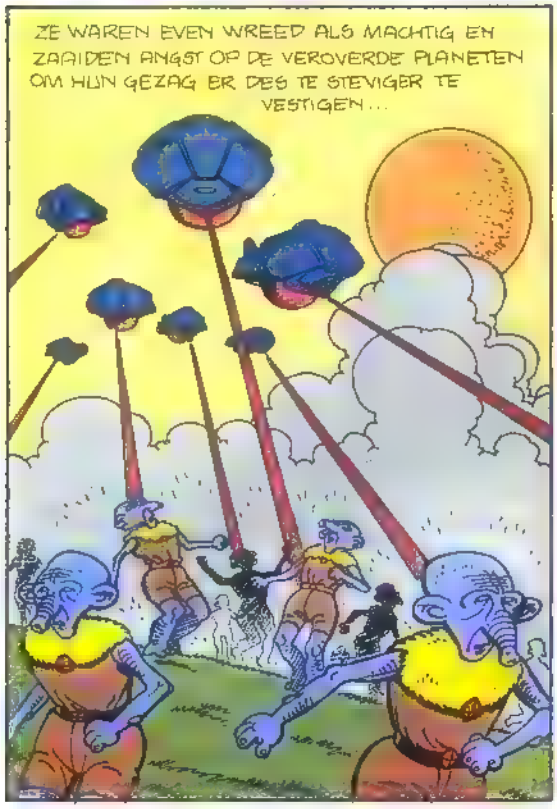

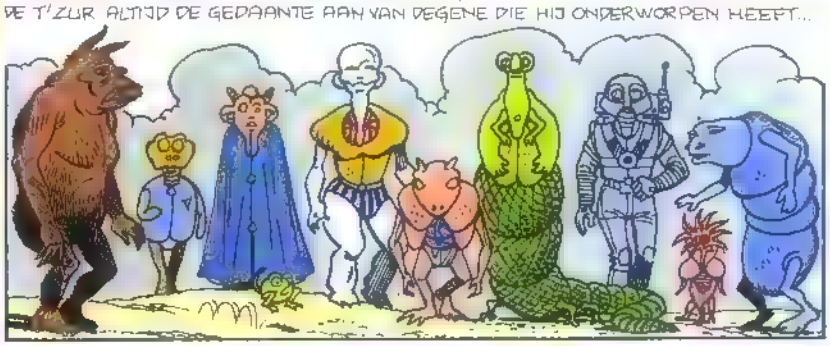

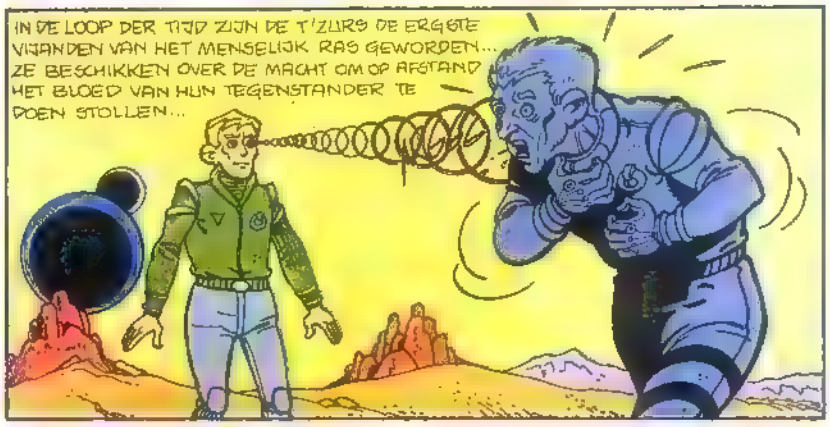

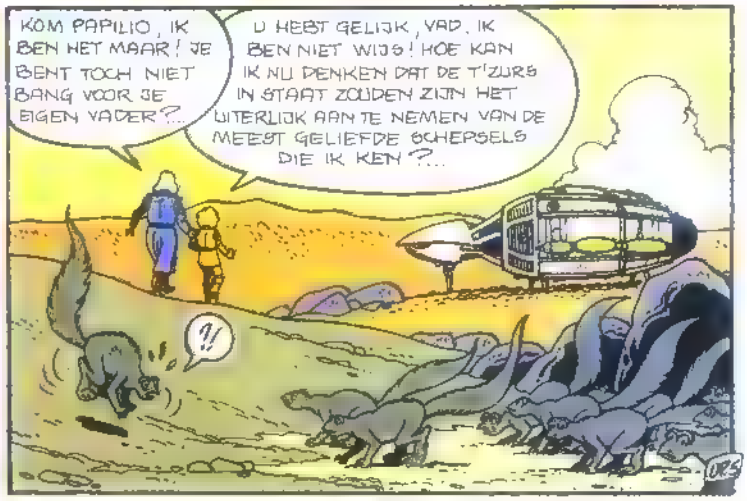

... PLUS OMDAT IK NIET WIL DAT MIJN OUDERS HET WETEN HEB IK HEM GEVRAAGD ME HIER BIJ JOU TE BELLEN. MAAR JE LUISTERT NIET MEE, HÈ?
ACH, WEET JE: IK HEB AL GENOEG TE STELLEN MET MIJN EIGEN LIEFDEGESCHIEDENISSEN

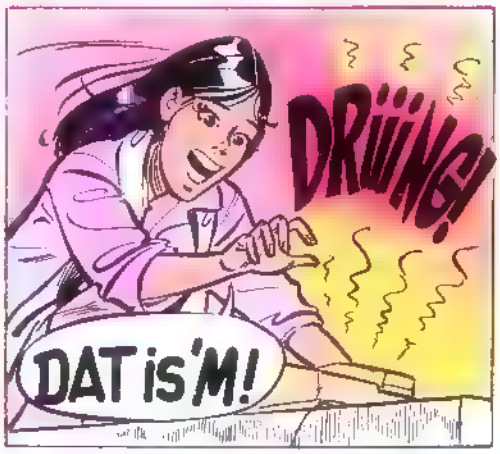
DRIIING!
DAT IS 'M!

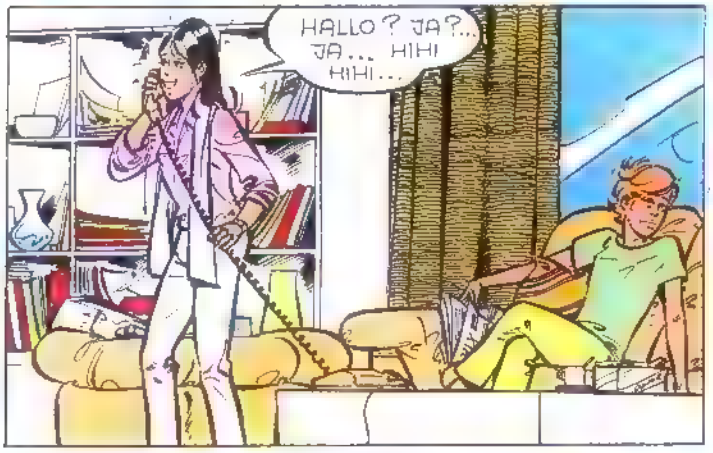
HALLO? JA?... JA... HIHI HIHI...

WAT ZEG JE?... HIHI, DAT IS LIEF... WACHT, IK BEN NIET ALLEEN HIER...
LAAT JE NIET STOREN...

NEE, NEE. IK LUISTER, JA... JA... IK OOK...

JA... JA... ZEG HET MAAR... HIHI!

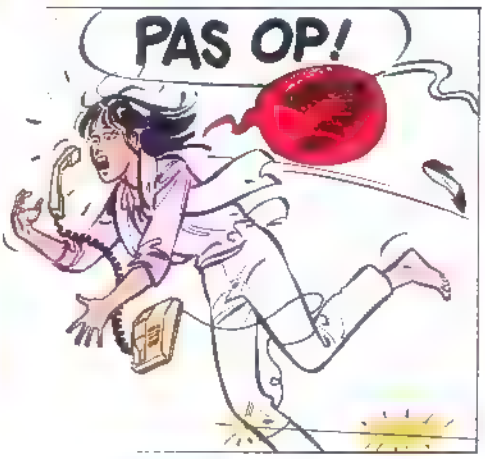
PAS OP!

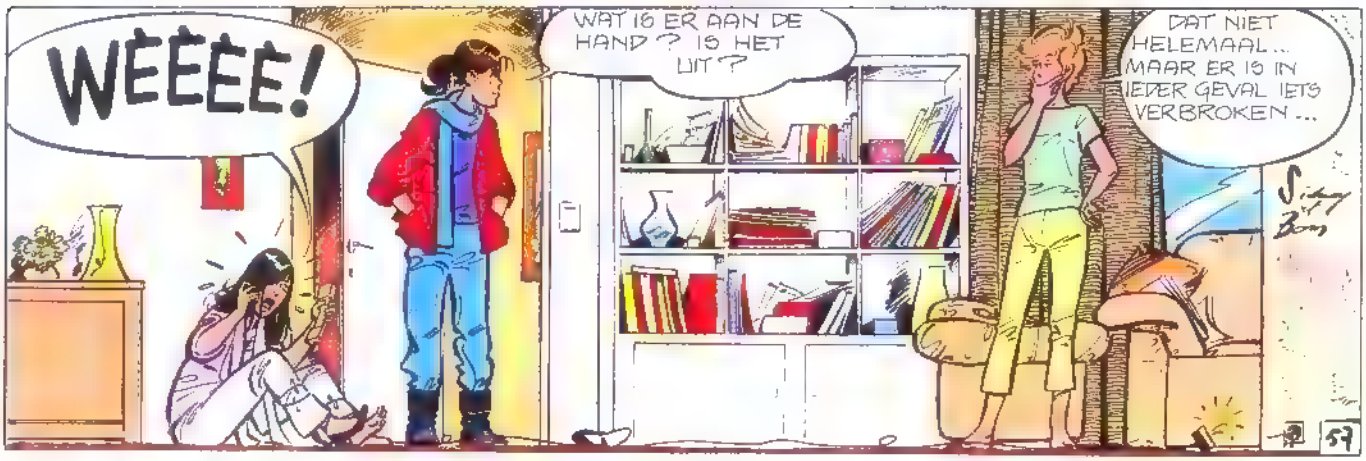
WEEEE!
WAT IS ER AAN DE HAND? IS HET LIJT?
DAT NIET HELEMAAL... MAAR ER IS IN IEDER GEVAL IETS VERBROKEN...

Knudde in AFRIKA

SAMENVATTING: Het eerste van FC Knudde komt in de kookpot terecht. Alleen Sigi Einzweidstein staat niet op het menu wegens te veel haren. Hij zoekt hulp en vindt die in de persoon van Henry Morton Stanley junior, nog steeds op zoek naar Livingstone...

HÉ, ZIJN JULLIE NOU HELEMAAL BELATAFELD! SINDS WANNEER GAAN WE EXPEDITIELEDEN OPVREETEN?

SLA OM

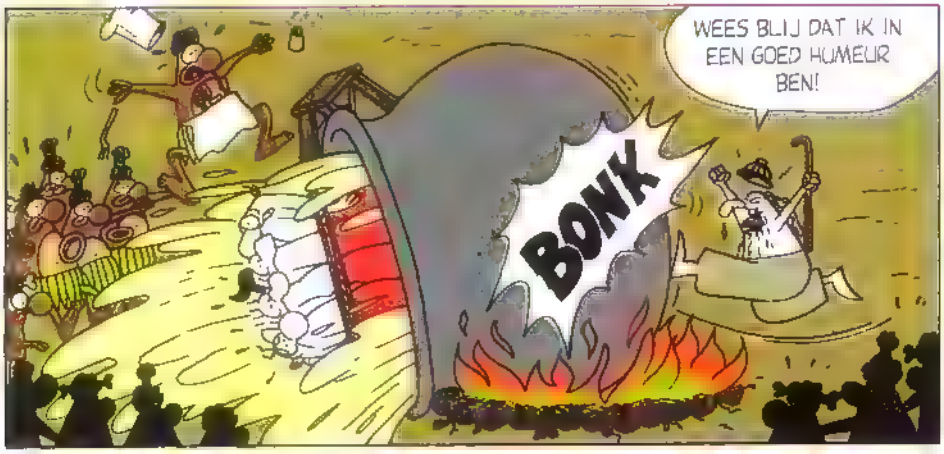
WEES BLIJ DAT IK IN EEN GOED HUMEUR BEN!
BONK

ANDERS GOOIDE IK HET PERSOONLIJK VOOR DE BOND. IK RAAD JULLIE AAN VOORTAAN MAAR WAT KRITISCHER ETEN!

HIER IS MIJN LEGITIMATIE EN LAAT HET NOOIT MEER VOORKOMEN, DAN BLIJFT HET BIJ EEN WAARSCHUWING!

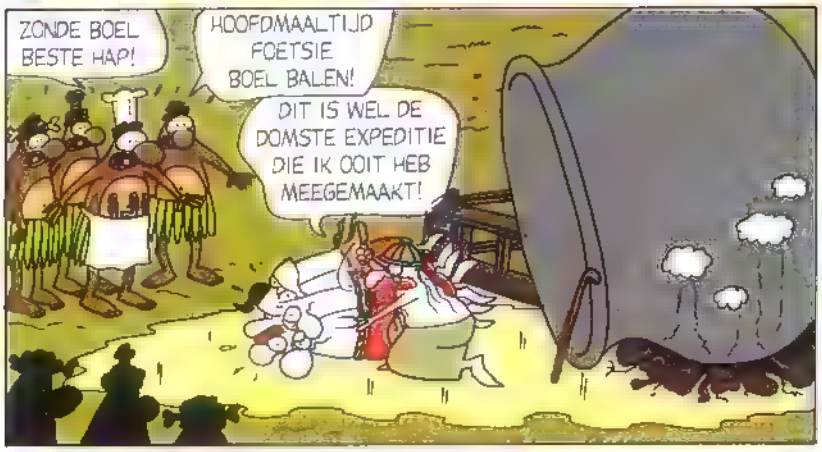
ZONDE BOEL BESTE HAP!
HOOFDMAALTIJD FOETSIE BOEL BALEN!
DIT IS WEL DE DOMSTE EXPEDITIE DIE IK OOIT HEB MEEGEMAAKT!

HET VERENIGD KONINKRIJK ZENDT OOK MAAR ALLES NAAR AFRIKA. WAAROM LAAT JE JE DOORGANGS-PASJES NIET ZIEN VÓÓRDAT ZE JE OPVRETEN?
PASJES?
DE VOORZITTER HEEFT ONS GEEN PASJES MEEGEGEVEN...
NEE!

S
IGI!
SIGI OUWE KNAKKER HOE KUNNEN WE JE BEDANKEN?
JE HEBT ONS LEVEN GERED!
ZO, JULLIE ZIJN WEER KOMPLEET!
KON JE MAAR VOETBALLEN OOK!

STANLEY, ALS IK JOU NIET HAD GEVONDEN WAS HET SLECHT MET ONS AFGELOPEN. BEDANKT!
IK HAD JOU GEVONDEN, WEET JE NOG WEL, LIVINGSTONE!
LIVING WIE?
OOK NAMENS DE SPELERS!
WIE IS DIE MAN TROUWENS?
WELKE SPELERS?

IK BEDOEL NAMENS MIJN EXPEDITIELEDEN, STANLEY! WE MISSEN TROUWENS NOG EEN PAAR EXPEDITIELEDEN. KUN JE ONS HELPEN ZOEKEN?
LIVINGSTONE, IK HEB M'N HELE LEVEN AL NAAR JE GEZOCHT EN ZOALS MIJN GOEDE VADER AL ZEI: STANLEY JONGEN, ZOEKT EN GIJ ZULT VINDEN!

WAAROM NOEMT-IE JE STEEDS LIVINGSTONE, SIGI? EN WIE IS DIE MAN?
DIT IS SIR HENRY MORTON STANLEY JR. DIE AL JAREN OP ZOEK IS NAAR DR. LIVINGSTONE EN IK BEN OP DIT MOMENT DR. LIVING-STONE, ALS JE BEGRIJPT WAT IK BEDOEL EN HIJ HELPT ONS HET CLUBBESTUUR VINDEN ALS HET EVEN MEEZIT!
WAT PRAAT JE RAAR TROUWENS?
SNIF SNIF
IN MIJN GESCHIEDENIS BOEKJE HAD JE OOK EEN DR. LIVINGSTONE EN DIE ZOCHT NAAR DE OORSPRONG VAN DE NIJL!
ZEUR NIET JAAP!

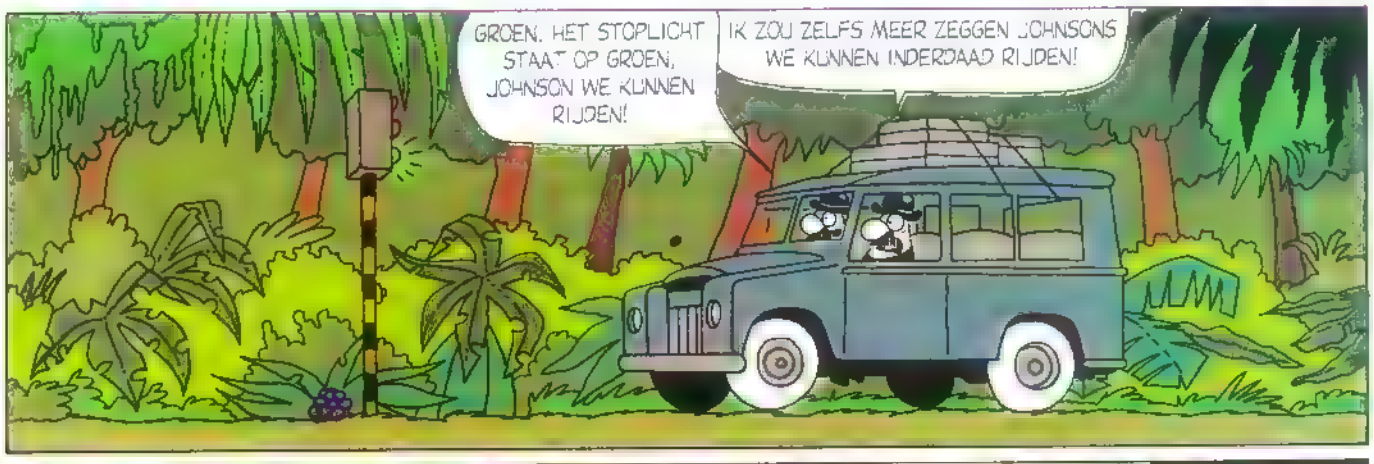
GROEN. HET STOPLICHT STAAT OP GROEN, JOHNSON WE KUNNEN RIJDEN!
IK ZOU ZELFS MEER ZEGGEN JOHNSONS WE KUNNEN INDERDAAD RIJDEN!

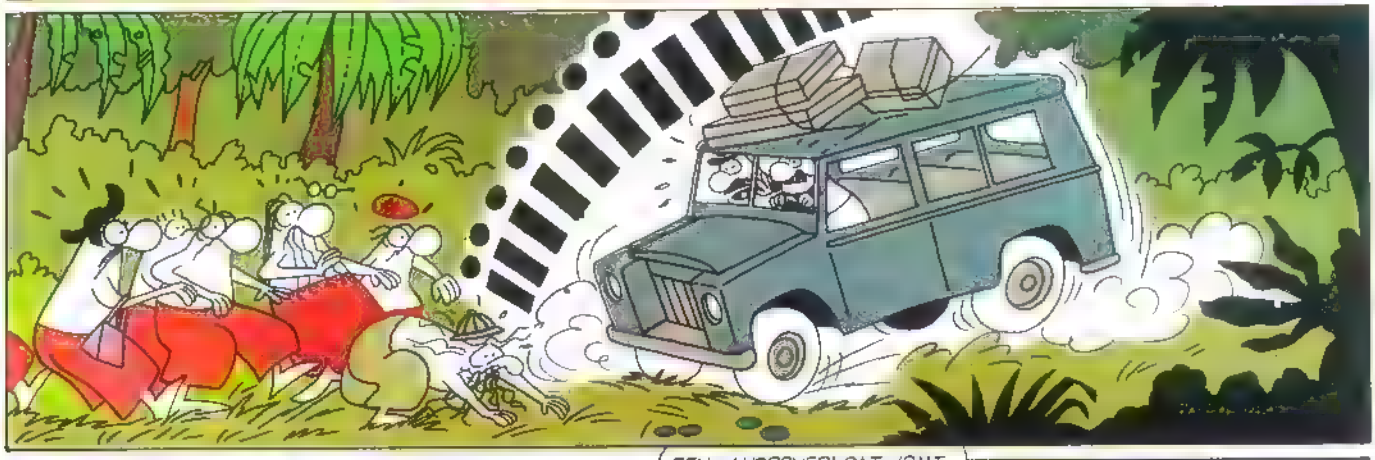

MIJN GOEDHEID HEEFT U ZICH BEZEERD?
?!
IK ZOU ZELFS MEER WILLEN ZEGGEN. HEEFT U ZICH GOED BEZEERD?

EEN LANDROVER! DAT KOMT PRIMA UIT, HOE BENT U HIER VERZEILD GERAAKT?
IK ZOU ZELFS MEER WILLEN ZEGGEN. WIJ ZIJN HIER VERZEILD GERAAKT, NADAT WE DE WEG NAAR DAKAR ZIJN KWIJT GERAAKT!
?

DAKAR, BENT U OP WEG NAAR DAKAR?
RIJDT U EEN RALLEY?
STIL JAAP!
!
IK ZOU ZELFS VEEL MEER WILLEN ZEGGEN,WIJ RIJDEN DE RALLEY PARIJS DAKAR EN IN PARIJS ZIJN WE AL GEWEEST!

IK ZOU ZELFS NOG VEEL MEER WILLEN ZEGGEN,WIJ SCHADUWEN IEMAND DIE DE RALLY PARIJS DAKAR RIJDT. WAAROM STAPPEN JULLIE NIET IN? WIJ ZIJN DE WEG KWIJT EN TWEE WETEN ER MEER DAN ÉÉN!
GRAAG!

IK ZOU ZELFS MEER WILLEN ZEGGEN ACHT WETEN ER MEER DAN TWEE. HAHA!
?

SLA OM

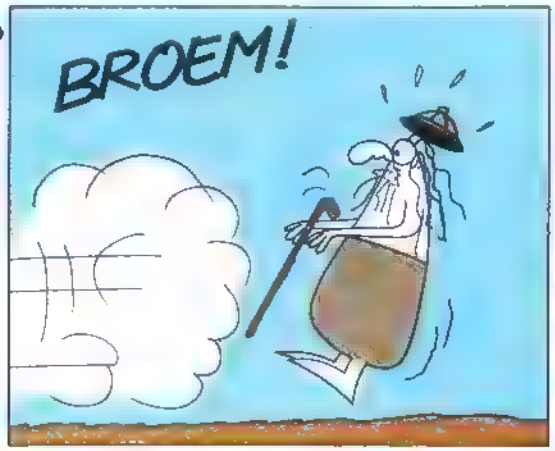

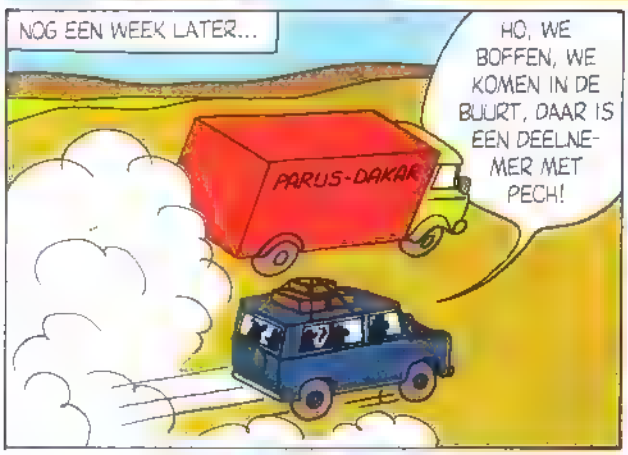

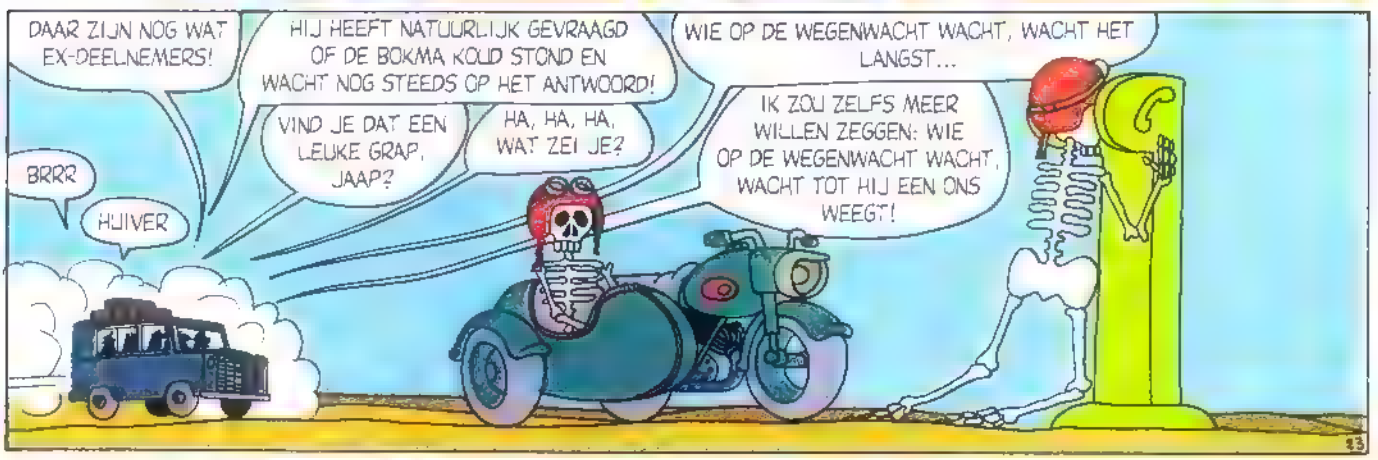

wordt vervolgd

BUDDY LONGWAY

SAMENVATTING: De indianen lijken naar iemand op zoek te zijn... Het paard van Baron verdwijnt... Buddy probeert zijn ongerustheid niet te tonen... Een reusachtige kudde bizons laat de gedachten even afdwalen...

WAT EEN SCHITTEREND GEZICHT...

IK HAD NOOIT GEDACHT DAT JE ZOVEEL DIEREN TEGELIJK ZOU KUNNEN ZIEN...

IK BEN BANG DAT NIET ALLE KOLONISTEN ZO ZULLEN REAGEREN. DAT ZE IN DIE BIZONS EEN GEMAKKELIJKE PROOI ZULLEN ZIEN EN DAT HUN JACHTPARTIJEN IN SLACHTINGEN ZULLEN UITLOPEN...

HET WAS TIJD WEER VERDER TE GAAN...

DE VOLGENDE MORGEN...

BUDDY! KOM EENS KIJKEN!

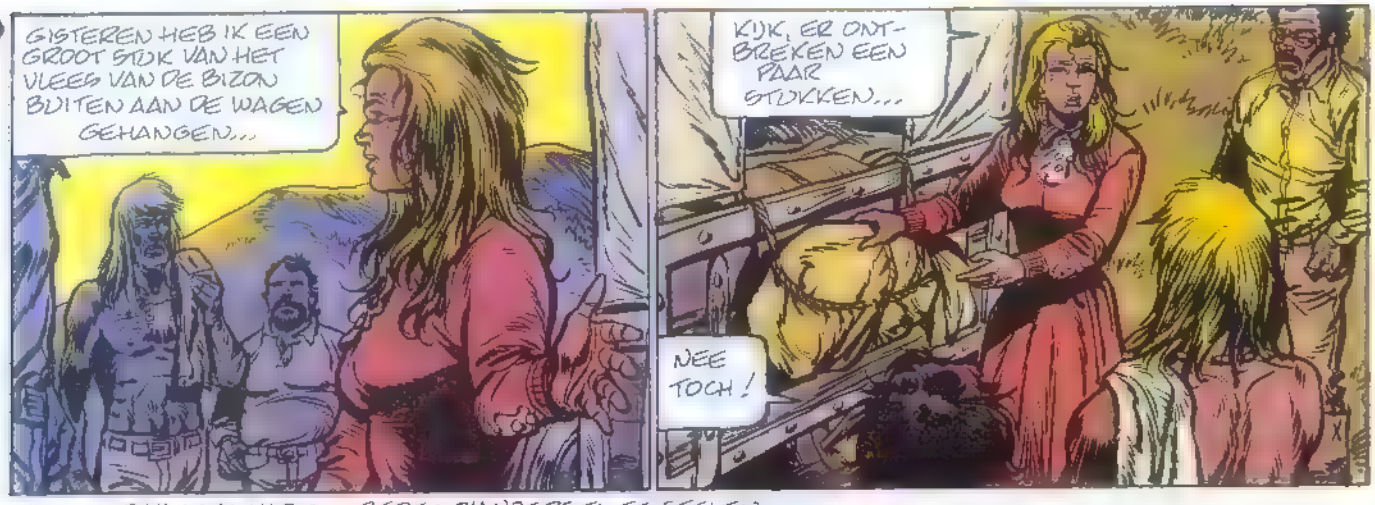

NIEMAND VAN ONS HAD EEN REDEN OM VOEDSEL TE STELEN...

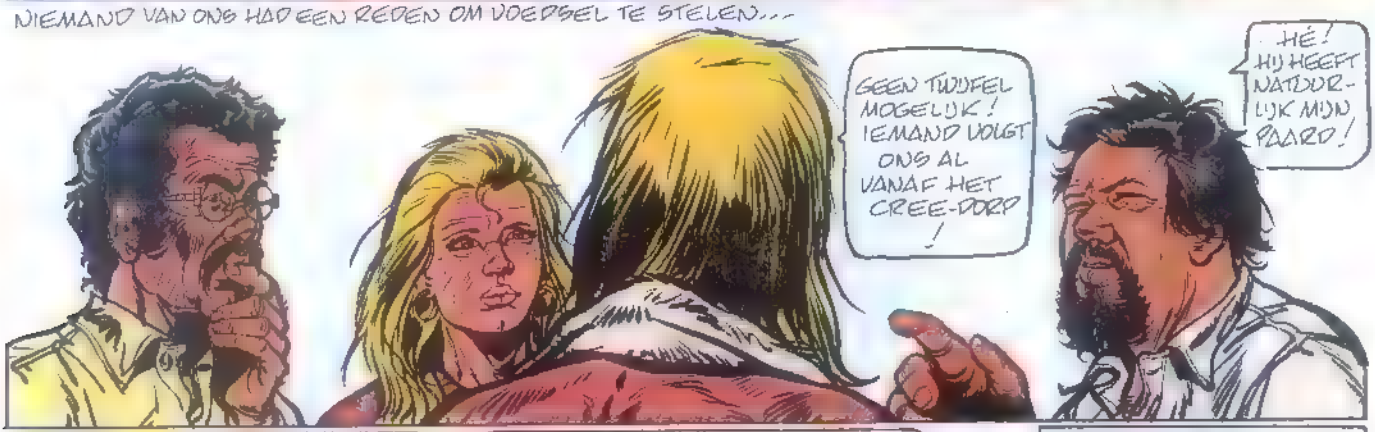

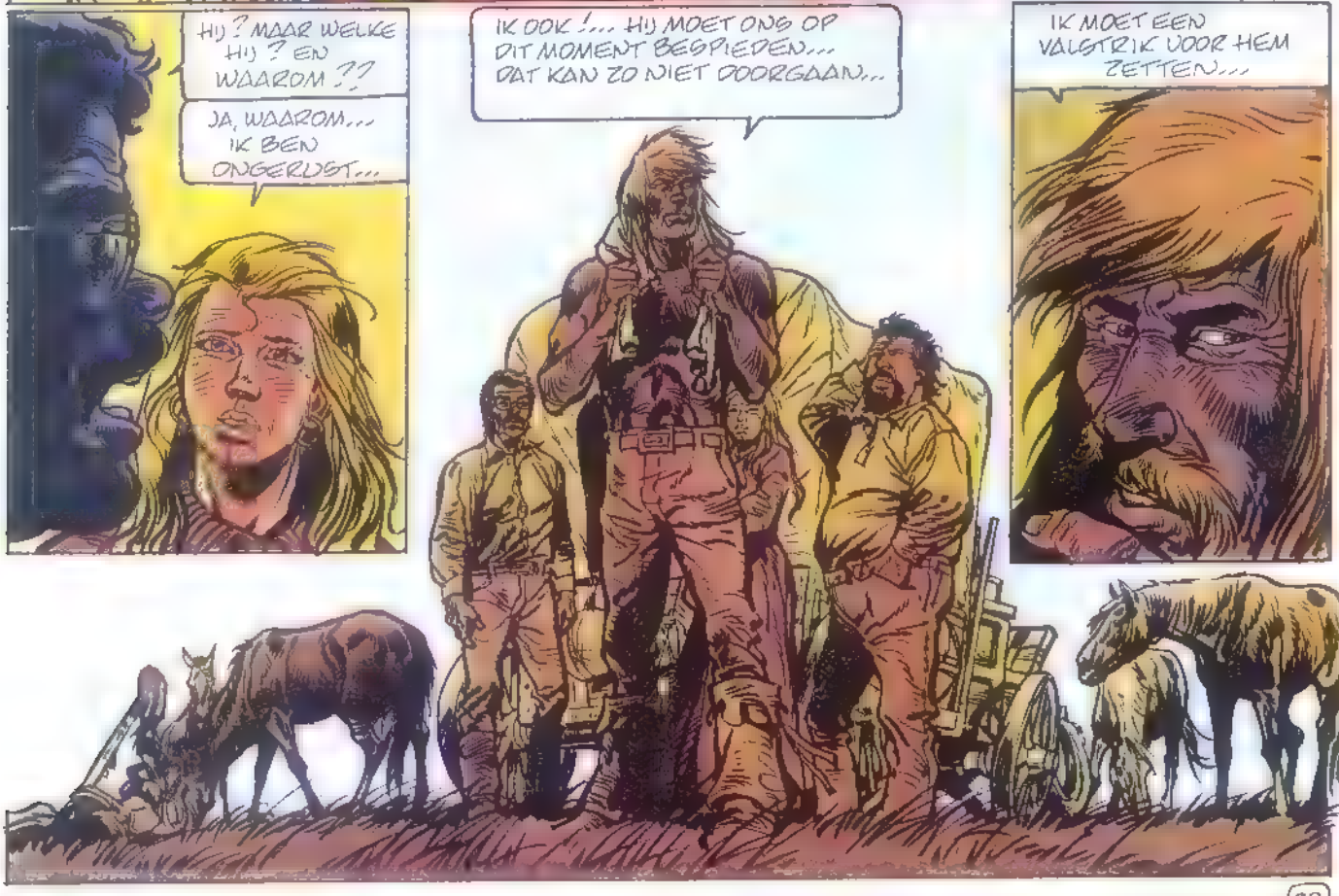

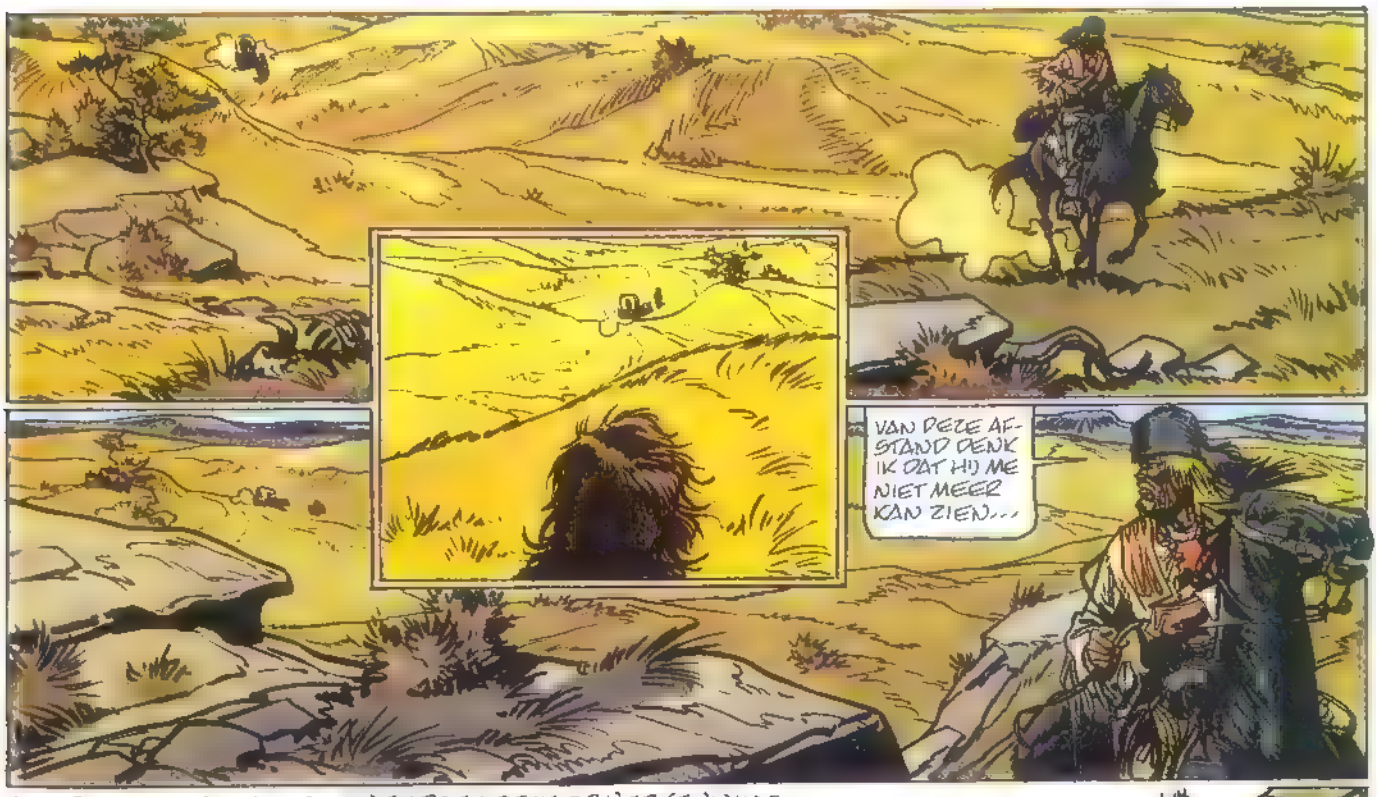

MIJN PLAN WAS EENVOUDIG: NET DOEN OF IK OP VERKENNING GING, DAN EEN GROTE BOCHT TERUGNEMEN EN WACHTEN...

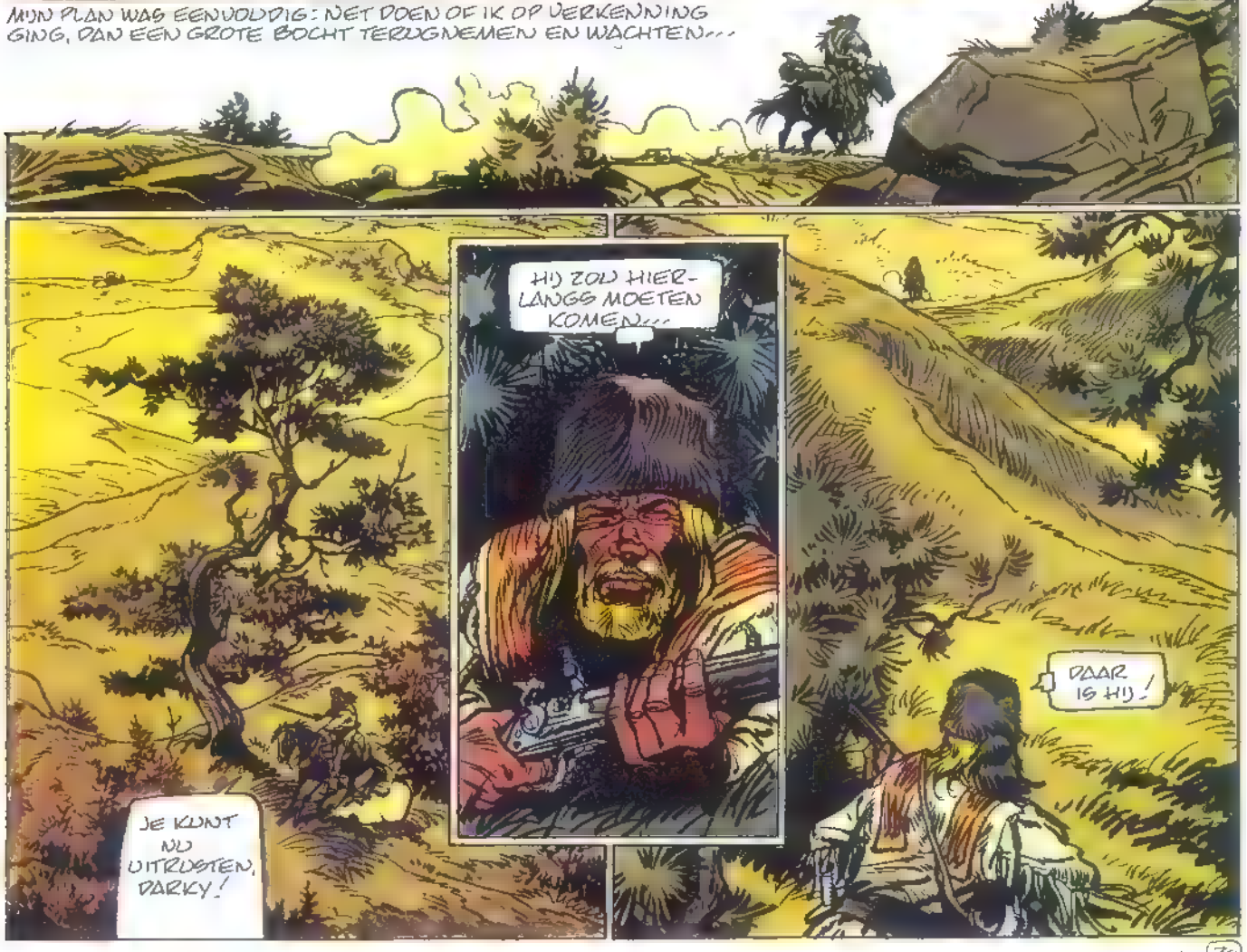

BUDDY LONGWAY

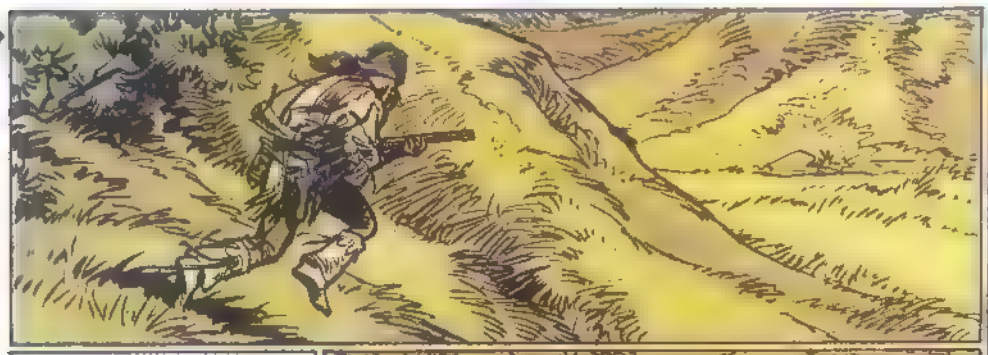

wordt vervolgd

GOED, WE ZIJN HET EENS. HIER SLAAN WE ONS KAMP OP.
JA, DAT WORDT FANTASTISCH...

KIJK, WE HEBBEN NOG WEL GEEN DAK, MAAR MUREN ZIJN ER AL!
LEUK HÈ, DAT OUWE HUIS MIDDEN IN HET BOS...

DENK JE ECHT DAT ER VROEGER MENSEN IN GEWOOND HEBBEN?
NATUURLIJK, MAAR WEL ERG LANG GELEDEN...

HOE LANG? DUIZEND JAAR?
WELNEE, VEEL MEER! TIENDUIZEN MISSCHIEN...

HOE WEET JE DAT?
NOU, VANWEGE DE PIRAMIDES IN EGYPTE. OP DE TV ZEIDEN ZE DAT DIE WEL ZESDUIZEND JAAR OUD WAREN. EN JE HEBT ZELF GEZIEN HOE NETJES ZE ER NOG UITZAGEN...

NOU, HIER IS HET VEEL SMERIGER, DUS MOET HET NOG OUDER ZIJN...
JA, DAT IS ZO...

KOM, GA JIJ WAT DIKKE TAKKEN VOOR HET DAK ZOEKEN, DAN GA IK HET ONKRUID WEGHALEN. GOED?
O.K.!

EEN PAAR MINUTEN LATER...
AAAAH!!
?

SLA OM

ED & AD

AIAIA!... WAT 'S ER NOU WEER MET HEM ?

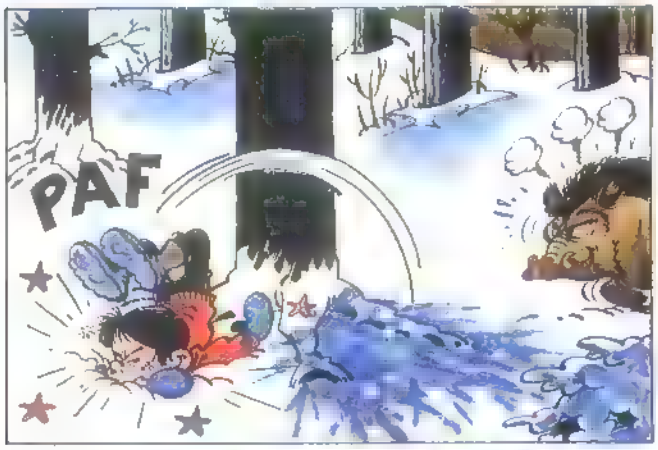
PAF

E... ED! ROEP ISEGRIM! SNEL! SNEEEEL!

ISEGRIM ASJEBLIEFT... AD IS IN GEVAAR ... KOM!

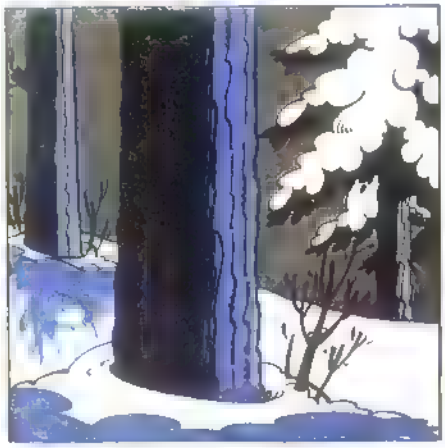

AARGH

ALLES GOED, AD ?
?
J... JA...

NU WIJ TWEE, DIKZAK!

GRORF!

!

BEN JE NOU NIET WIJS? JE HAD TOCH KUNNEN VLUCHTEN... IK HAD ECHT NIETS TEGEN JE...

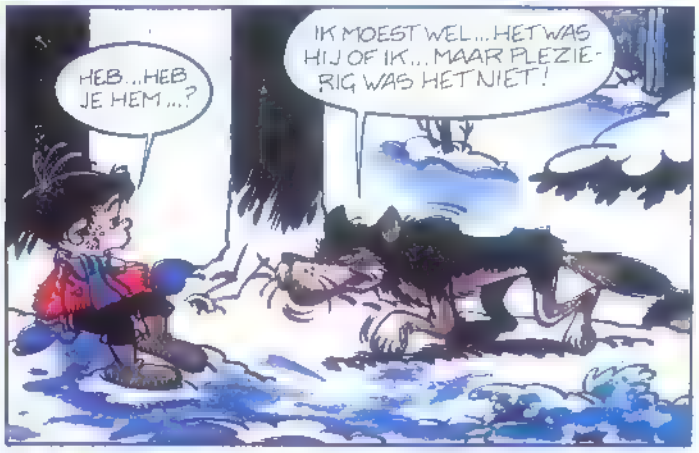
HEB...HEB JE HEM...?
IK MOEST WEL... HET WAS HIJ OF IK... MAAR PLEZIERIG WAS HET NIET!

ISEGRIM... JE HEBT MIJN LEVEN GERED...
HM...IK GELOOF HETWEL, JA...

?
EEEK!...
EEEK!...

DAT KWAM VAN DAAR... BLIJF ACHTER ME...
J... JA...

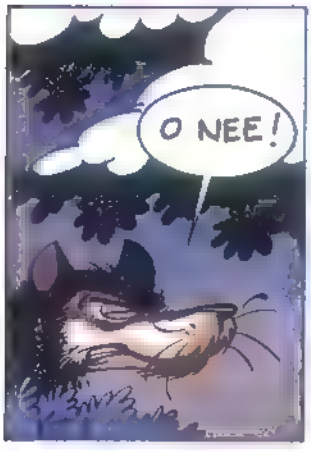
O NEE!

JONGE ZWIJNTJES BIJ HUN DODE MOEDER

ONGETWIJFELD JAGERS... ZE HEBBEN HAAR GERAAKT EN ZE IS HIERHEEN GEKOMEN OM TE STERVEN... EN DIE GROTE BEER BESCHERMDE DE JONGEN...

SLA OM

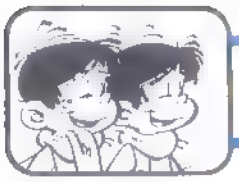

ED & AD

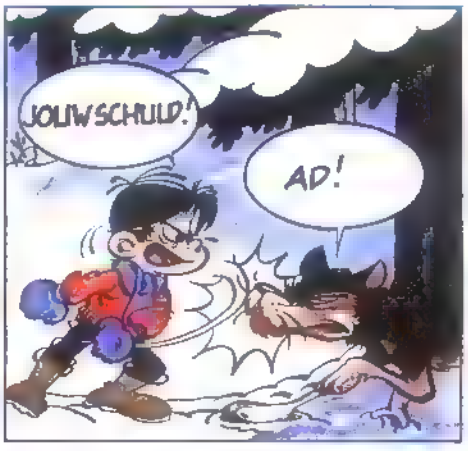

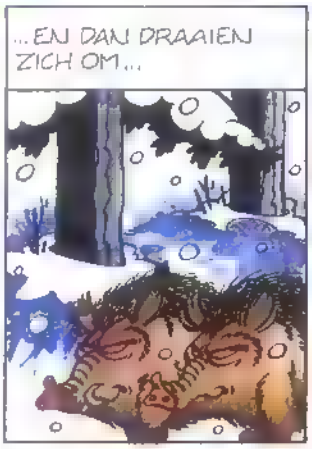

Cadot + Bom

Einde

Alex

SAMENVATTING: Pompeius vraagt Alex Vercingetorix te begeleiden naar Gallië. Op die manier wil hij Caesar zijn triomftocht beletten...

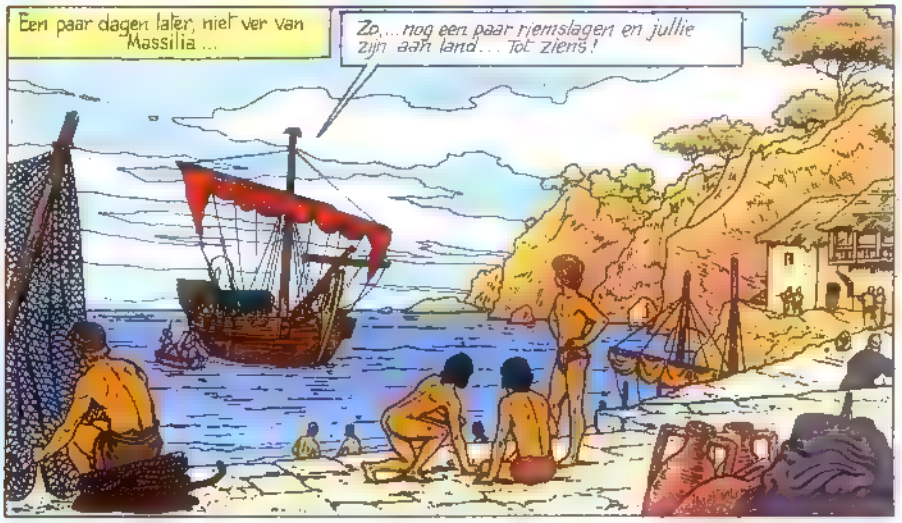

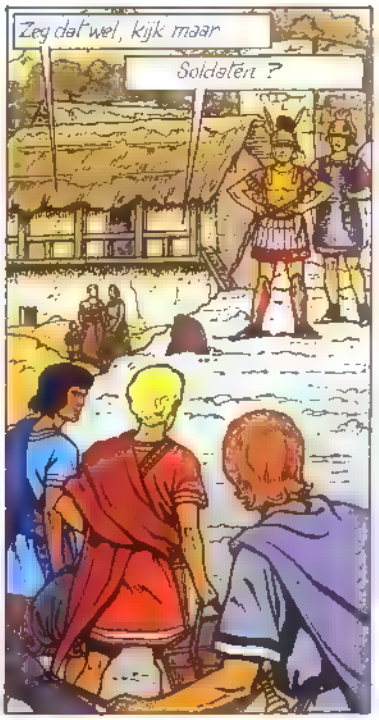

(1) Zie: 'De verloren legioenen'

SLA OM

J. MARTIN

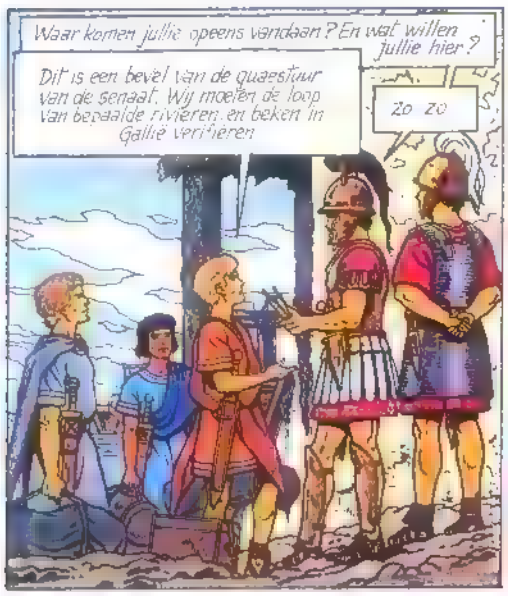
Waar komen jullie opeens vandaan? En wat willen jullie hier?
Dit is een bevel van de quaestuur van de senaat. Wij moeten de loop van bepaalde rivieren en beken in Gallië verifiëren.
Zo zo

Kunt u ons paarden verschaffen?
Eh gelukkig heb ik net twee man die naar Glanum moeten. Als u ze wilt vergezellen dan kan ik u drie rijdieren lenen. Zij brengen die dan mee terug.
Heel graag.

En een paar uur later...
Heb je hun uitrusting gezien? Ze hebben niet eens een tent.

Ja. Toch moeten we ze in de steek laten.
Rij eens wat langzamer. Onze metgezel beduidt dat hij je wil spreken.

Wat is er?
Als je net als ik vindt dat we ons van die twee moeten ontdoen: regel dan dat ik vanavond, als we het kamp hebben opgeslagen, een soep kan koken... ik kan slaapdranken brouwen.

Je hebt vele talenten zeg! Afgesproken!

En aan het eind van de middag.
Zo, hier kunnen we goed overnachten. Er is geen enkel gevaar. Sinds Gallië onderworpen is, zijn de bandieten verdwenen. Haha.. ze hebben ontzag voor Rome!

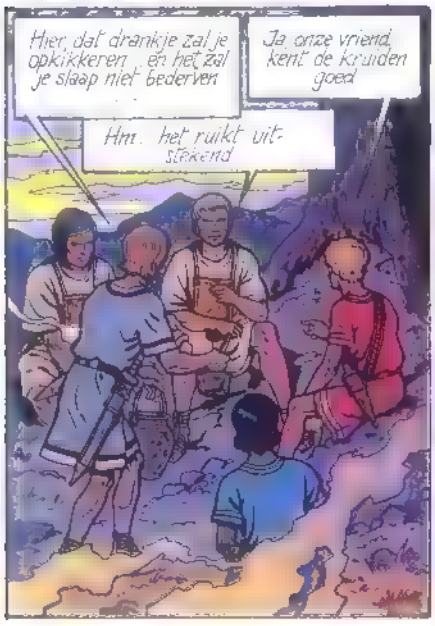
Hier, dat drankje zal je opkikkeren, en het zal je slaap niet bederven.
Ja, onze vriend kent de kruiden goed.
Hm. het ruikt uitstekend.

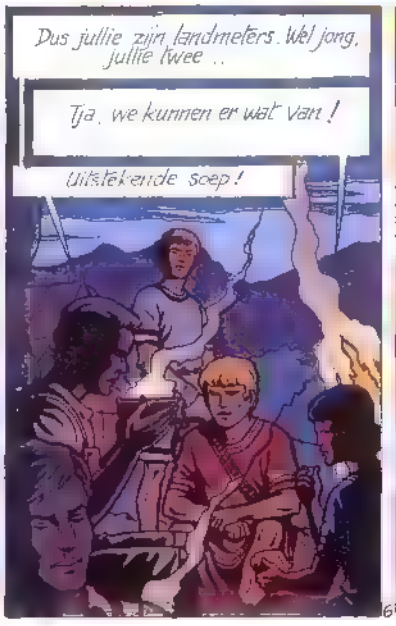
Dus jullie zijn landmeters. Wel jong, jullie twee..
Tja, we kunnen er wat van!
Uitstekende soep!

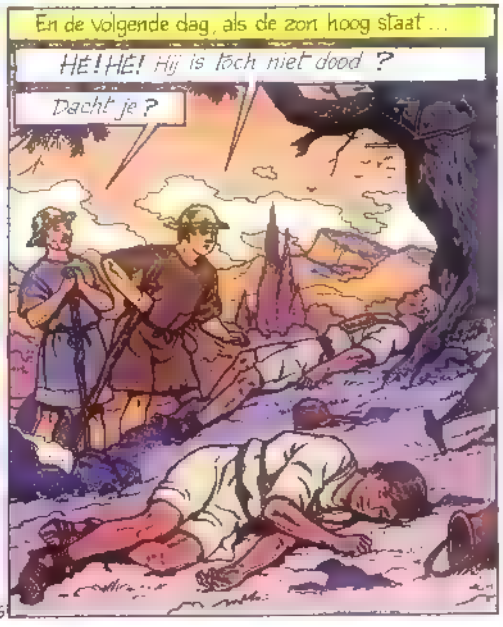
En de volgende dag, als de zon hoog staat...
HE! HE! Hij is toch niet dood?
Dacht je?

Wat is er ? Wat doen jullie ?
O, neem me niet kwalijk soldaat ik dacht dat je kameraad en jij er slecht aan toe waren . Op dit uur van de dag, zie je ...

Alle donders! Waar zijn de anderen? En onze Wapens?
Daar, ze hangen aan die tak !

Met de lielmen! Ze spotten met ons! . Ze hadden ons wel mooi te grazen met hun soep! Gelukkig is er niets verdwenen, zelfs de paarden niet !

Kom, word wakker! We hebben ons laten inpakken als kinderen! Geen tijd te verliezen, we moeten centurion Atrius waarschuwen! Snel wat, want ze moeten nu al ver weg zijn .

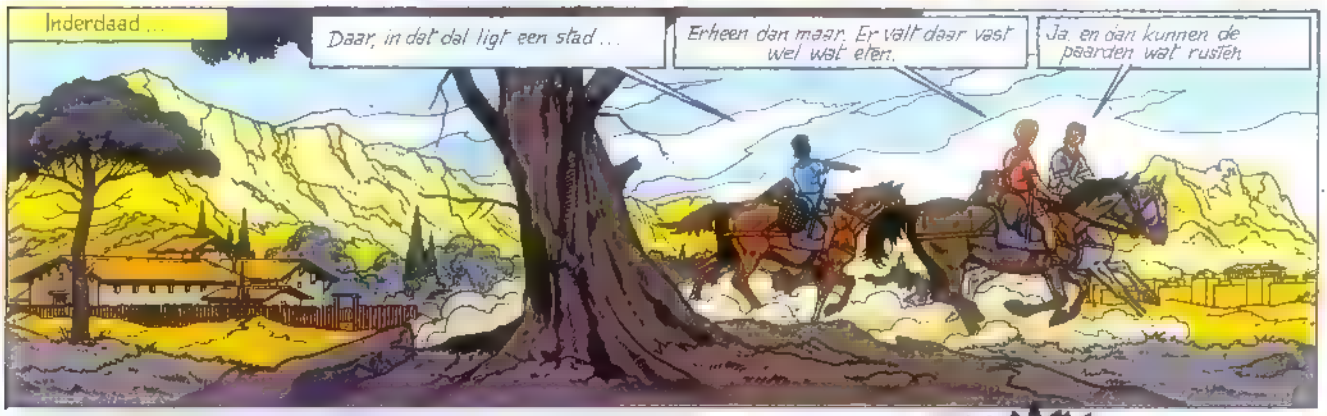
Inderdaad ...
Daar, in dat dal ligt een stad ...
Erheen dan maar. Er valt daar vast wel wat eten.
Ja, en dan kunnen de paarden wat rusten

Even later, als de drie reisgenoten de hoofdweg volgen ...
Die kille wind belooft een vroege winter . Gelukkig houdt Cesar Zijn hoofdkwartier in Gallia Cisalpina, want jij, als lid van zijn staf, kunt tenminste de koude tijd in een warmere streek doorbrengen.
Ongetwijfeld, als de plicht me niet elders roept.

Dat lijkt me niet, er heerst rust in Gallië terwijl in Rome ...
Hé, zie je die reizigers ? De twee jongste ... het lijkt wel ...

Ach, er komen zoveel van die lui voorbij sinds ...
Maar ik vergis me niet, hij is het !

ALEX?

SLA OM

Alex

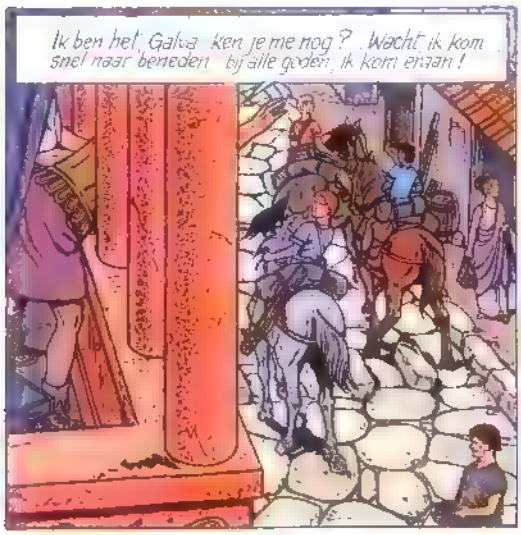

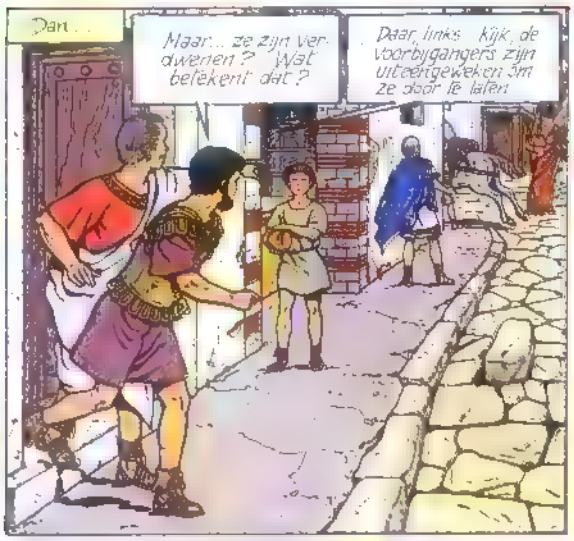

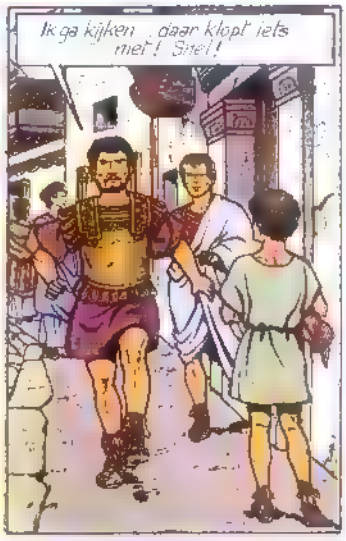

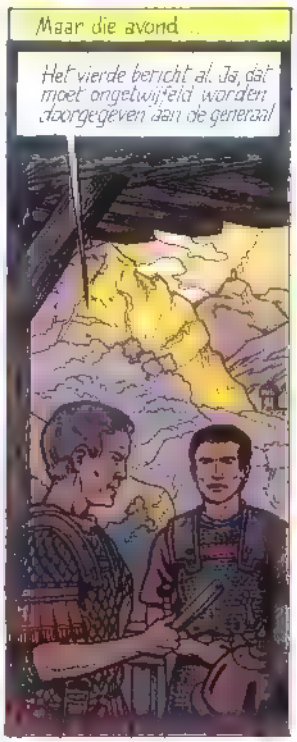

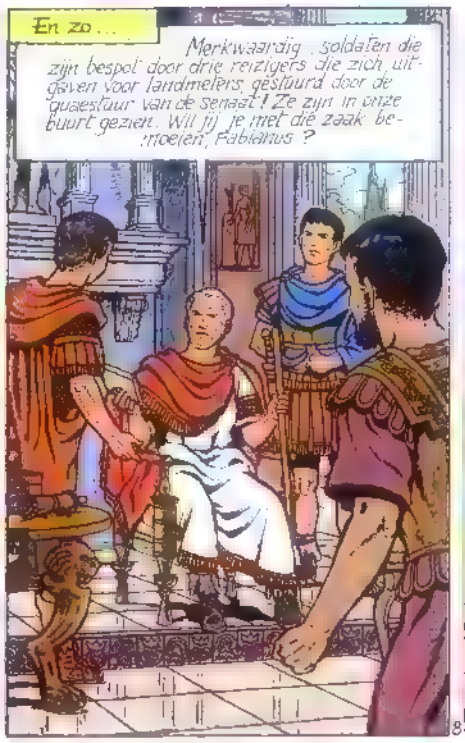

wordt vervolgd

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT

Geldt niet voor Nederland	BELGIË	BUITENLAND verzending	BUITENLAND TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummers)	600 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.180 BF	645 BF	1.825 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2.150 BF	1.290 BF	3.440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4.250 BF	2.580 BF	6.830 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland
Postbus 77, 2040 AB Zandvoort
Telefoon 02507-19444

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
Postbus 450, 5000 AL Tilburg
Telefoon: 013-426 872
Abonnementsprijs: 1/2 jaar: fl. 58.50
1 jaar: fl. 117
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES
Special Media b.v
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

POKER-VROUW

in

DE LEGENDARISCHE GODIN

+

Het vervolg van

BRUCE HAWKER

in «PRESS GANG»

ALEX

in «VERCINGETORIX»

CHICK BILL en **BUDDY LONGWAY**

BEWAAR JE WEEKBLAD ZONDER HET TE BESCHADIGEN!

BESTEL DE SCHITTERENDE «KUIFJE VERZAMELBAND»!

In prachtig bruin kunstleder, met afbeelding van KUIFJE en BOBBIE in goud op rug en voorkant. De verzamelband kan 18 nummers bevatten. Voor een jaargang heb je dus drie banden nodig.

Voor België
Prijs: 210 BF + 40 BF verzendingskosten per verzamelband.
Speciaal aanbod: als je 9 banden bestelt (voor 3 jaargangen dus) krijg je de 10 de GRATIS!
Prijs: 2.250 BF (verzendingskosten inbegrepen)
Bestellingen: met een gebarreerde cheque op naam van:
De Lombard Uitgaven
P.-H. Spaaklaan 1-11
1070 BRUSSEL
of stort het bedrag op postrekening 000-0190916-20 van het weekblad KUIFJE.

Voor Nederland:
Maak fl. 11.50 + fl. 3.50 verzendingskosten per verzamelband over op gironummer 561 90 04
ten name van
Lombard Uitgaven Nederland,
Zandvoort.
Drie weken na ontvangst van de betaling krijg je de verzamelband(en) thuis bezorgd.

VOOR IEDEREEN
De verzamelbanden worden in een stevige verpakking geleverd. VERGEET BIJ JE BESTELLING NIET TE VERMELDEN DAT HET OM DE «KUIFJE VERZAMELBANDEN» GAAT EN HET GEWENSTE AANTAL EXEMPLAREN!

EEN KNIPOOGJE
van ernst

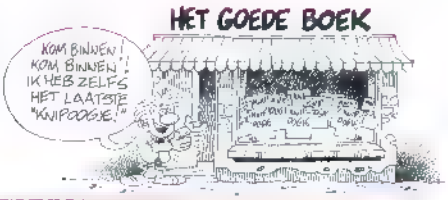

HAPPY BIRTHDAY TO YOU!

SNIF!

ERNST 86

TON en TINNEKE

WALLI
BOM

WAT ZEGT DE WETENSCHAP ERVAN?

Abraham trekt uit het Ur der Chaldeeën

2000 — 1700 v. Chr.

Volgens de bijbel roept God Abraham en vraagt hem alles achter te laten en hem te «volgen» naar een land dat hij niet kent. Abraham gehoorzaamt en «verlaat zijn land, zijn familie en het huis van zijn vader» in het Ur der Chaldeeën.

Voor de geloving is de **roeping** van Abraham het begin van de Heilsgeschiedenis. Terwijl de eerste elf hoofdstukken van Genesis — van de Schepping tot en met de Toren van Babel — bestaan uit mythen en gelijkenissen, laat het verhaal van Abraham zich lezen als een waargebeurde geschiedenis. Dat zeggen althans de Joodse, Christelijke en Moslem-godsdiensten. Deze drie godsdiensten **van het Boek** (de Schrift) zien in Abraham hun voorvader, hun gemeenschappelijke voorouder, de eerste **historische** mens die geloofd heeft in een God.

Ur der Chaldeeën

Als Abraham, in tegenstelling tot Adam

en Eva, Kaïn en Abel of Noach, echt geleefd heeft, waarom zou zijn stad, het Ur der Chaldeeën, dan niet teruggevonden kunnen worden? En dat is dan ook gebeurd.
Met de naam **Chaldea** werd aanvankelijk het vroegere land Sumer aangeduid, dat wil zeggen: Neder-Mesopotamië, vervolgens heel Mesopotamië dat het grootste deel van zijn beschaving van Sumer had geërfd. Maar de naam is een anachronisme in de periode waarin Abraham moet hebben geleefd: het begin van het tweede millennium voor Christus. De **Chaldeeën** kwamen inderdaad pas in Mesopotamië aan, vanuit de Syrische woestijn, aan het begin van het eerste millennium voor Christus dus ongeveer 1.000 jaar later!
Ur, dat werd gevonden onder de Tell el-Moukayar, is een van de oudste steden van Sumer, dus het latere Chaldea. Men weet nu dat er vóór de Sumeriërs al een dorp bestond. Maar pas onder het bewind van de koningen van Sumer, in het 3e millennium voor Christus, werd het een bijzonder belangrijke stad. Van de 23e tot de 21e eeuw maakte de derde dynastie van Sumer haar tot de hoofdstad. En koning Ur-Nammoe bouwde er een geweldig ziggurath: dat is hetgene dat hier getoond wordt.
Deze enorme tempel-piramide bestaat nog steeds. De top is na meer dan dertig eeuwen onbruik afgevlakt, geërodeerd. Het gebouw is niet meer dan een twintigtal meters hoog. Vanuit de verte gezien zou men het door de vage omtrekken en de baksteenkleur bijna verwarren met een natuurlijke heuvel.
Maar 4.000 jaar geleden domineerde dit ziggurath de stad. En het is helemaal niet onmogelijk dat langs zijn muren op een dag Abraham en zijn karavaan trokken op weg naar het Beloofde Land...

OLIVIER CAIR-HELION

illustr. Jean Torton en Claude Lambert.

in den beginne...

BARA

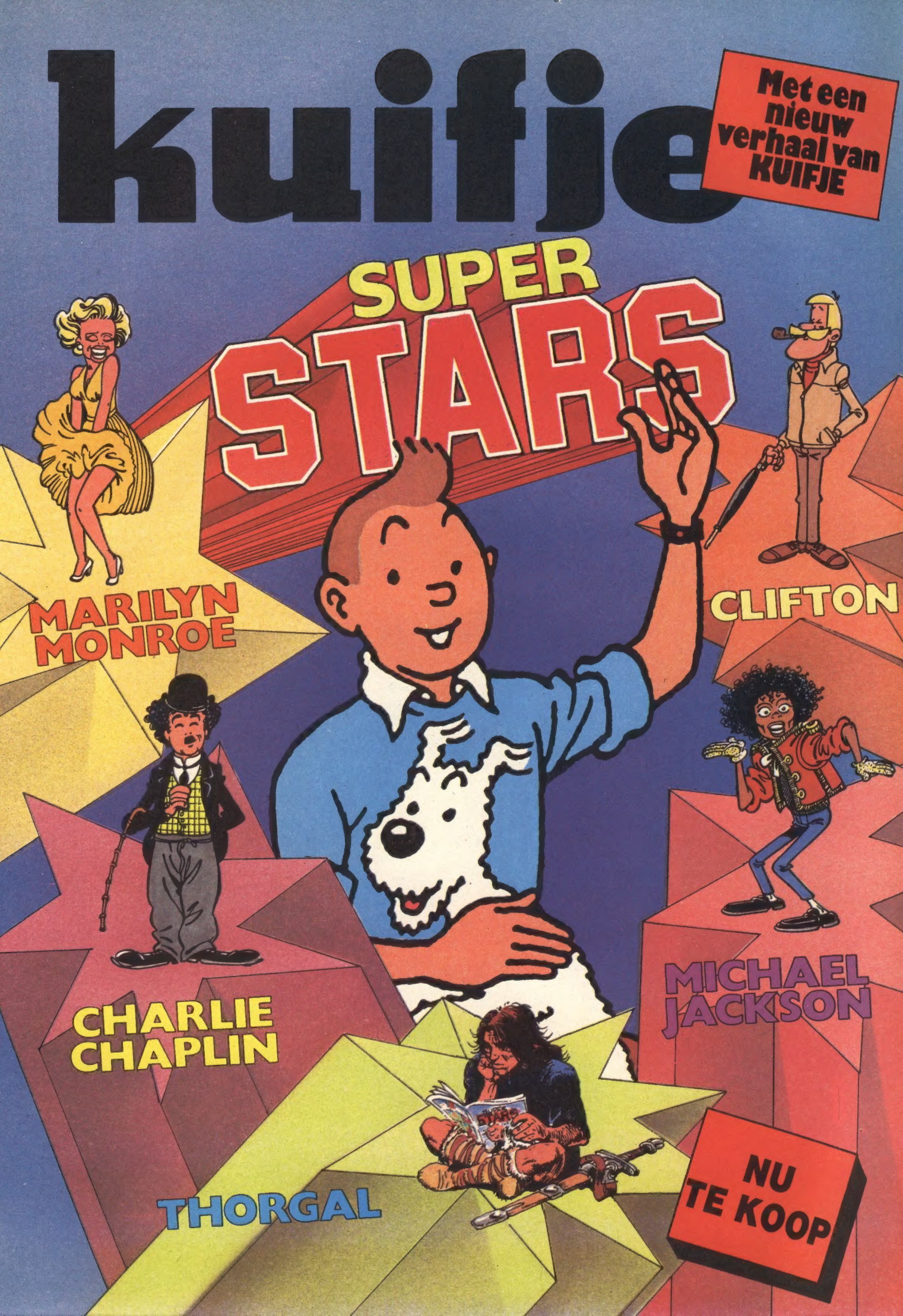
kuifje
Met een nieuw verhaal van KUIFJE
SUPER STARS
MARILYN MONROE
CLIFTON
CHARLIE CHAPLIN
MICHAEL JACKSON
THORGAL
NU TE KOOP

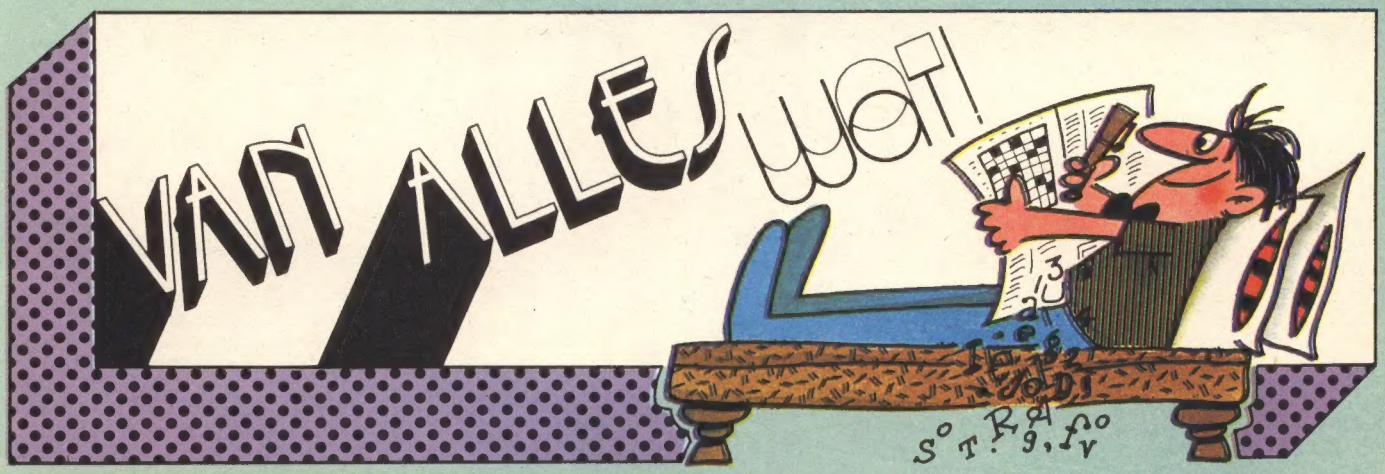

STIEFJE!

Hier een briefje van ons Stiefje! Geen Top 10, geen kritiek — toch pluimen voor Rosinski en Van Hamme, Weyland, Tibet, Andreas en Franz — maar wel een heleboel vragen.

1. Verschijnen «De grot der herinneringen» en **Cranach van Morganloup** in album?
2. Wanneer verschijnt het tweede album van **Hans** en wanneer het volgende verhaal in KUIFJE?
3. Zullen **Ivor** en **Bruce Hawker** ooit in album verschijnen? Zo nee, waarom dan niet?
4. Is Hermann nog van plan om met Comanche verder te gaan?
5. In KUIFJE 28 stond het kortverhaal «Identifikatie» van L. Peiffer. Is er enig ander werk van hem verschenen?
6. Ontvangt een tekenaar of scenarioschrijver auteursrechten op zijn stripverhaal? Hoeveel percent is dat dan? Of ontvangt enkel de uitgeverij die auteursrechten en betaalt zij een loon aan de auteur? Kortom, hoe zit het met de winstverdeling van zo een album (als er tenminste sprake is van winst)?
7. Aangezien op het weekblad 40ste jaargang staat, bestaan jullie dus 40 jaar! (Alvast gefeliciteerd). Waarom vieren jullie dat niet?

TARGET

Na de tragische dood van zijn verloofde Randi heeft Dan Cooper onbeperkt verlof aangevraagd om van de schok te bekomen. De stoere piloot, de koele berekenaar die geen krimp geeft als hij een waterstofbom boven Moskou moet dumpen, raakt volkomen de trappers kwijt nu hij per vergissing zijn liefje uit de lucht geblazen heeft. In zijn nachtmerries ziet hij telkens opnieuw hoe hij het smokkelvliegtuig met Randi aan boord neerschiet. Zijn maat Chibou en Gunnar, Randi's broer, hebben niet al te veel moeite om hem ertoe over te halen weer in de cockpit van een straaljager te klimmen. Maar Dan is zijn killersinstinkt kwijt. Hij durft niet meer op de vuurknop van zijn F 18 te drukken, en voor een gevechtspiloot is dat natuurlijk knap vervelend. Op de koop toe tracht de drugbende zich op hem te wreken. Om Dan te manipuleren gebruiken ze het meest voor de hand liggende middel...

Het nieuwste album van Dan Cooper ziet er goed uit. De cover verhoudt zich tot die van zijn voorganger, "Viking Connection", als een steak tot een hamburger. De inhoud blijft echter het best te vergelijken met een bal gehakt die je uit de muur haalt. Er wordt weer de nodige informatie over allerhande gevechtsvliegtuigen gegeven en soms is dat wel boeiend. Toch zitten er een paar leuke blunders in dit album. De mooiste vinden we op pagina 10, waar de Falklands — in het Argentijns "Malvinas" — verward worden met de Malediven, een eilandengroep in... de Indische Oceaan. Weinberg zou er ook al eens een keertje een atlas mogen op naslaan.

Maar een kniesoor die daar op let. Op het eind van het album is Dan Cooper weer een "go for it", een vechtlustig piloot, een moordmachine zeg maar. Laat de Rus nu maar komen. Het westerse heir staat weer pal.

Target
Dan Cooper
Albert Weinberg
Uitg. Novedi

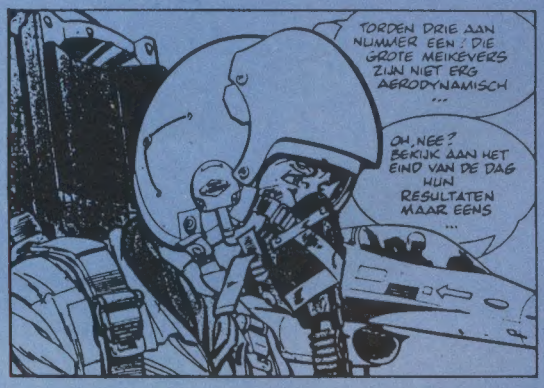

Tot slot wil ik nog enkele ideetjes naar voor brengen (voor zover ze bruikbaar zijn)!

Wat denken jullie bijvoorbeeld van informatie en gegevens van stripauteurs gedrukt in de vorm van een fichekaart?

Verder vind ik dat er meer informatie van nieuwe strips op de markt (alle uitgeverijen) kan gepubliceerd worden.

Waarom geen tekenstripwedstrijd of informatie van uitgeverijen die zulks organiseren?

Of misschien kunnen jullie één pagina wijden aan gags of éénpaginastrips van de lezers zelf. Dat was het dan.

Of nee... Nog één vraagje. Hoeveel kans op honderd

is er dat dit briefje in **Van alles wat** verschijnt?

Ik hoop dat jullie niet overwerkt zijn door dit briefje? En doe zo verder met jullie superblad KUIFJE!

K. STIEF
Yzerlaan 12
2800 Mechelen

Hier dan een reaktie op het briefje van ons Stiefje! Beginnen we even met het beantwoorden van de vragen.

1. «De grot der herinneringen» verschijnt in maart (1985) in album. Voor *Cranach van Mor-*

LET'S ACTIVE CYPRESS

I.R.S./C.B.S. ILP 26180

Net nu we dachten dat we de diepere strukturen van de pop ontdekt hadden. Net nu we meenden het ragfijne marktspel van vraag en aanbod te doorgronden. Net nu we nonchalant etiketten wilden kleven. Net nù doet Mitch Easter ons twijfelen.
Mitch Easter is de producer van een aantal R.E.M. platen. R.E.M., de nieuwe Byrds zouden we zeggen. Easy listening rock. Mitch Easter is tevens de spil van de groep Let's Active die verder bestaat uit zijn vriendin bassist Faye Hunter en drummer Sara Romweber. De nieuwe Go-Go's zouden we zeggen. Pop gekenmerkt door skateboards en zonnige gitaren, T-Birds en zorgeloze ritmes.
Fout! *'They had us pegged as cutesy popsters, like the Go-Go's or something — which couldn't be further from the truth'*, wanhoopt Mitch in een Melody Maker interview. De albumcover zou volgens hem al iets meer de ware bedoelingen moeten verraden. Een vulkaan getekend door een zevenjarige Mitch: kleurrijk maar akelig. Hebben we hier te doen met een schizofreen? Een onbegrepen kunstenaar? Iemand met Peter Pan kompleksen?
Cypress is desalniettemin een mooie kompilatie soft-pop waarin het Rickenbacker gitaargetokkel, de tamboerijnen en de meisjesstem een hoofdrol spelen. Een dagje zee, kompleet met strandbal: de single **Blue Line,** frisbee: **Low Down,** kwallen: **Counting Down,** en mist: **Gravel Truck.**

Ronald Grossey

STRIP TOP X

Plaats	Titel	Held	Auteur(s)	Uitgeverij	Vorige week
1.	Woeste Sierra	Durango	Swolfs	Archers	(—)
2.	De torens van Schemerwoude	—	Hermann	Arboris	(—)
3.	Jehanne van Frankrijk	Xan	Pleyers/Martin	Lombard	(1)
4.	Stalmaker	Johnny Paraguay	Malik	Archers	(—)
5.	De tranen van de godin	Aria	Weyland	Lombard	(2)
6.	De outlaw	MacCoy	Palacios/Gourmelen	Dargaud	(5)
7.	Op zoek naar Peter Pan (2)	—	Cosey	Lombard	(3)
8.	De legende van Zonn	Trigië	Wood/Butterworth	Oberon	(4)
9.	De planeet Ranxerox	Mini-mensjes	Seron	Dupuis	(—)
10.	Avontuur in Australië	Robbedoes	Tome/Janry	Dupuis	(—)
11.	Mermoz	—	Hubinon/Charlier	Dupuis	(—)
12.	Geniaal genie	Leonardo	Turk/de Groot	Oberon	(8)

Deze rubriek komt tot stand dank zij de vriendelijke medewerking van gespecialiseerde boekhandels in Vlaanderen en Nederland.

ganloup **zijn er nog geen konkrete plannen, maar in principe kunnen we wel zeggen dat die albums er ooit zullen komen.**
2. «De gevangene van de eeuwigheid», het tweede album van *Hans,* verschijnt in augustus 1985. Rosinski en Duchâteau zijn bezig aan de derde aflevering, die dus niet al te lang meer op zich zal laten wachten.
4. Voorlopig alleszins niet.
5. Voor zover wij weten niet. Peiffer is pas afgestudeerd aan het Sint-Lucas-instituut en zoekt een beetje zijn weg.
6. Er wordt wel degelijk winst gemaakt met stripalbums, of wat dacht je. De auteurs ontvangen inderdaad auteursrechten. De percentages kunnen nogal verschillen van uitgeverij tot uitgeverij en van auteur tot auteur. Maar ik veronderstel dat ik niet in moeilijkheden kom als ik algemeen stel dat van de som die jij in de winkel voor een strip betaalt zowat de helft naar de verdeler gaat, zowat 40% naar de uitgever (die daarvan echter ook de produktiekosten moet betalen!) en zowat 10% naar de auteur(s), al is dat laatste geval in de meeste gevallen nog iets minder.
7. Wij bestaan nog geen 40 jaar. Wij zitten inderdaad in de 40ste *jaargang.* Dat betekent dat wij op het einde van die jaargang (volgend jaar dus) onze 40ste *verjaardag* vieren. En vieren zullen we dat wel degelijk!
Wat betreft de ideetjes: de steekkaarten werden al eens eerder door iemand voorgesteld en om prakti-

GOED OM WETEN!

EXCELLENT is een verzorgd amateur-stripblad voor beginnende tekenaars. Er zijn helaas nog geen medewerkers genoeg...
Informatie:

Bob Vellinga/Excellent
Tjalk 29
3123 BV SCHIEDAM
Nederland
Telefoon: 010/71 09 29

sche redenen afgevoerd.
De nieuwe uitgaven volgen wij slechts sporadisch, omdat we niet over voldoende ruimte en mankracht beschikken om *alles* te verslaan.
Informatie over allerhande stripaktiviteiten publiceren wij kosteloos in *Van alles wat* als de organisatoren ons tenminste tijdig hiervan op de hoogte brengen. «Tijdig» wil zeggen: minstens zes weken op voorhand.
Om wekelijks een pagina te reserveren voor werk van lezers is het aanbod echt te gering, niet wat betreft kwantiteit, wel wat betreft kwaliteit.
En als antwoord op je laatste vraag: weinig. Erg weinig.
Martine, waar is de valium?

XAN

Dag allemaal! Ik ben een trouwe lezer en wou iets vragen. Op 15 augustus 1978 werd een nieuwe held geboren. Jacques Martin en Jean Pleyers hebben hem **Xan** gedoopt. Komt er ooit nog zo een verhaal in KUIFJE? U zou er me een groot plezier mee doen. Overigens vind ik KUIFJE in zijn geheel fantastisch.

David Van Heydegem
Gent

Zoals de zaken er nu voorstaan zal *Xan* niet meer in KUIFJE verschijnen. De figuur is overgegaan naar de uitgeverij Casterman, waar zij verder verschijnt onder de naam Tristan Madoc.

TOT VOLGENDE WEEK!

BESTE LEZERS EN LEZERESSEN, JULLIE BRIEVEN ZIJN VOOR ONS EEN DAGELIJKSE PORTIE ONTSPANNING. STEL ONS NIET TELEUR.
SCHRIJF NAAR:
POSTBUS 77
2340 AB ZANDVOORT
(voor Nederland)
P.-H. SPAAKLAAN 1-11
1070 BRUSSEL

SUPERWEDSTRIJD
DUNE

met medewerking van CLIPPER, VIEW MASTER & POLYDOR afdeling Polygram! Onze vriend KYLE MACLACHLAN, de grote ster van DUNE, die onlangs op doorreis in Brussel was, presenteert, samen met CLIPPER, VIEW MASTER en POLYDOR een superwedstrijd met een hele rits fantastische cadeaus. Oordeel zelf: 12 elektronische CLIPPER-spelen, 40 view masters met DUNE-schijven en 10 LP's met de muziek van de film (Toto/Brian Eno)!!
Beantwoord zo snel mogelijk onze vragenlijst hieronder (doorhalen wat niet juist is) en stuur die op naar de bekende adressen: KUIFJE (superwedstrijd Dune), P.H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel of Postbus 77, 2040 AB Zandvoort (voor Nederland). Veel geluk allemaal!

Vraag 1:
De planeet DUNE maakt deel uit van het planetenstelsel Canopus, dat uit vier planeten bestaat. Onder welke andere naam komt DUNE nog meer voor in dit stelsel?
— KAITAN JA/NEE
— CALADAN JA/NEE
— ARAKIS JA/NEE

Vraag 2:
Brian Eno, de componist van het muzikale thema 'DE PROFETIE' voor de geluidsband van DUNE, stichtte in 1971 een beroemde popgroep. Welke?
— ULTRA VOX JA/NEE
— ROXY MUSIC JA/NEE
— SPANDAU BALLET JA/NEE

Vraag 3:
Sting, van de popgroep POLICE, speelt een belangrijke rol in DUNE. Hoe luidt zijn volledige naam in DUNE?
— FEYD RAUTHA JA/NEE
— FEYD HARKONNEN JA/NEE
— BARON FEYD JA/NEE

Extra-vraag:
Hoeveel juiste antwoorden hebben wij ontvangen op 15 april 1985?
.....

NAAM: .....

VOORNAAM: .....

STRAAT: ..... **Nr.:** .....

POSTKODE: ..... **GEMEENTE:** .....

LIJST VAN PRIJZEN:

1ste prijs: een CLIPPER-spel, een VIEW MASTER en een LP
2de tot 5de prijs: een CLIPPER-spel en een VIEW MASTER
6de tot 12de prijs: een CLIPPER-spel
13de tot 48ste prijs: een VIEW MASTER
49ste tot 60ste prijs: een POLYDOR-LP.